

RETTEEN I ESBJERG

Udskrift af dombogen

DOM

afsagt den 23. marts 2018

Rettens nr. 7-4579/2017

Politiets nr. SAV-2017-1300219-1

Anklagemyndigheden

mod

T

født marts 1993

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 6. november 2017.

T er tiltalt for overtrædelse af

Principal

straffelovens § 114c, stk. 3, og § 114d, stk. 3,

ved i tidsrummet mellem november 2013 og juli 2015 at have ladet sig hverve til at begå handlinger omfattet af straffelovens §§ 114 eller 114a, og at have ladet sig træne, instruere eller på anden måde oplære i at begå terrorhandlinger omfattet af straffelovens § 114 eller 114a, idet han indrejste i Syrien og der lod sig hverve af terrororganisationen Islamisk Stat i Irak og Levanten (ISIL/IS), ligesom han i perioden modtog træning i våbenbrug m.v. af IS.

Subsidiært

straffelovens § 114e,

ved i tidsrummet mellem november 2013 og juli 2015 at have fremmet virksomheden for en person, en gruppe eller en sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger omfattet af straffelovens § 114, 114a, 114b 114c eller 114d, idet han indrejste i Syrien og der tilsluttede sig terrororganisationen Islamisk Stat i Irak og Levanten (ISIL/IS) og bl.a. i de af IS kontrollerede områder forestod koranundervisning, fungerede som imam samt deltog i træningslejr og dermed bidrog til at opretholde, bevare og konsolidere IS' position eller i øvrigt fremmede IS' aktiviteter.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om straf.

Anklagemyndigheden har endvidere nedlagt påstand om, at tiltalte i medfør

af udlændingelovens § 49, stk. 1, jf. § 24, nr. 1, jf. § 22, nr. 6, og § 24, nr. 2, udvises med indrejseforbud for bestandig.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

Tiltalte T har forklaret, at det er rigtigt, at han er født i Finland og et par år efter forældrenes skilsmisse flyttede med sin far til England. Det kan godt passe, at det var i 2006, at de flyttede til England. Han har her gået på college, altså gymnasiet, og herefter på universitet i Leeds, hvor han læste til ingeniør. Han fik et stipendie og læste til mekanisk ingeniør. Han skiftede efterfølgende til softwareingeniør og læste til dette, da han blev anholdt i Esbjerg. Han blev anholdt i det første semester af den treårige danske bachelordannelse. Han ville egentlig læse i København på , men havde problemer med at finde et sted at bo. Derfor blev det Esbjerg. Han begyndte studierne i Esbjerg i september 2016. Det er første gang, han bor i Danmark. En af hans onkler bor i Danmark. Han har også fætre og kusiner i Danmark, men ikke noget nær familie.

Foreholdt at han kun havde boet i Danmark et lille ½ år, før han blev anholdt, forklarede han, at han alligevel forstår en del dansk. Han deltog i "Lær Dansk" indtil anholdelsen. Herefter har det ikke virket som en fornuftig ide at arbejde videre med sproget. Han planlægger at tage tilbage til Finland. Hvis han ikke var blevet arresteret, men havde færdiggjort sit ingeniørstudie, var det planen, at han ville blive i Danmark og arbejde her i hvert fald i et par år samt have sin familie til landet. Det afhænger af sagens udfald, hvad han vil nu, men han vil sikkert, uanset hvad tage tilbage til Finland.

Han valgte Danmark, fordi mulighederne for at studere på engelsk var gode her, bedre end i Finland. Han ønskede at få sin bachelor på engelsk. Det var altså studiemulighederne, snarere end familietilknytning, som gjorde, at han valgte Danmark. Dette samt hans hustrus vanskeligheder ved at falde til i Finland. Både finsk og engelsk er hans modersmål, men han er stærkest i engelsk. Det er rigtigt, at hans mor er finsk, og at hans far oprindeligt er fra Somalia. Faren er dog også finsk statsborger.

Han er muslim. Han har altid været muslim, men begyndte først at praktisere islam, da han var 17 år. Hans opvækst var både vestlig og muslimsk, men hans forældre var ikke religiøse på nogen måde. Han begyndte at praktisere, fordi han havde mange problemer derhjemme. Han stak af hjemmefra og fandt da religionen. Det var altså ikke hans far, som introducerede ham til islam, men andre personer. Hans far var faktisk bekymret over det. Det var folk på college og folk i lokalsamfundet, som introducerede ham.

Det er rigtigt, at han som 17-årig, hvor han begyndte at praktisere islam, og-

så begyndte at være meget sammen med X1 . X1 har naturligvis haft indflydelse på tiltaltes forhold til sin religion. På daværende tidspunkt var religion vigtig for dem, og de tog det seriøst. Det var et langt stykke af vejen styrende for, hvordan han levede sit liv. Der er mange årsager til, at religion blev vigtig for ham, bl.a. hans problemer derhjemme. Der var også en masse racisme, da han voksede op i Finland, og da han flyttede til England var det imod hans vilje og skyldtes hans far. Han havde svært ved at få venner i England og blev mobbet meget i skolen. Religion blev noget, som hjalp ham. Fra han var 17 år og fremad, forsøgte han at leve, som koranen foreskrev. Han gjorde det bedste, han kunne.

Foreholdt at koranen kan fortolkes på mange måder, både mere sekulært og mere strikt og forespurgt hvor på skalaen, han befandt sig, forklarede han, at det var i den strikte ende, men dog ikke så ekstremt som visse andre. Det var salafisme, som dog også har flere forskellige variationer. Selvom han var salafist og fulgte koranen rimelig strengt, var der mange diskussioner blandt ham og andre, som fulgte salafismen.

Forespurgt om det da ikke var udfordrende at leve i et vestligt samfund som England, forklarede han, at han blev meget forvirret og depressiv på et tidspunkt. Højdepunktet var, da hans venner tog til Syrien. Han var ikke lige så isoleret som andre, men havde det f.eks. ok med, at hans kone arbejdede på en high school og havde heller ikke problemer med selv at arbejde i et blandet miljø.

Han lærte først de andre, X2 , X3 og X4 , at kende kort før, de rejste til Syrien. Det var kun X1 , han kendte forinden. Han var aldrig nær tilknyttet de andre. Indenfor moskeen kendte han folk, som var mere strikte i deres religion, men udenfor moskeen kendte han også folk, som ikke var muslimer. Tidligere havde han flere venner indenfor et bredt spektrum af muslimer.

Han kan ikke huske nøjagtig, hvor gammel han var, men det var kort tid efter, at han begyndte at praktisere, at han følte, at man burde leve i et samfund, hvor der var muslimsk overbevisning og sharia lovgivning. Det var altid i baghovedet hos dem, at de skulle flytte tilbage; at de skulle udvandre. Det var et ønske, som mange unge muslimer i det område, han levede i, havde, men de tog det seriøst.

Det er rigtigt, at han har studeret koranen indgående og kan den udenad. Det var noget, han gjorde samtidig med, at han gik på college. Nogle gange var han assisterende koranlærer med hensyn til, hvordan man lærer udenad og husker koranen. Når X1 havde undervisning med sine elever, bad X1 nogle gange tiltalte om at hjælpe. Tiltalte er ikke uddannet imam, men er kun det, man kalder en student af religion. Han har kvalifikationer i arabisk og kender koranen og er lærd i den, men er ikke udlært i religionen. Det kaldes en studerende i religion; en som ikke er nået til at være lærd. Det

var begrænset, hvor meget tid han havde, idet han havde sit studie og sin familie ved siden af. Det var derfor, han tog til Egypten i sommeren 2013. Han havde sommerferie og kunne her studere arabisk. Han taler flydende arabisk.

Det var omkring 2010, at han stak af hjemmefra og vendte sig mod islam. Det var et almindeligt college, han gik på. Det var et katolsk college, som var åben for alle. Han stak ikke af hjemmefra på en gang. Hans problemer derhjemme var lidt til og fra, og han forsvandt i noget tid og kom hjem igen for senere at forsvinde igen.

Han har kendt X1, siden han kom til England, fra begyndelsen ikke som en ven, men de gik på den samme skole. Han så op til X1, som altid har været en religiøs person og stærk i sin religion. Når de andre lavede noget, f.eks. hang ud med piger, var det X1, som forklarede, at det burde de ikke gøre. Da tiltalte blev mere religiøs, blev han også mere knyttet til X1. Han havde forsøgt at praktisere islam nogle gange før, men havde fejlet. Årsagen til, at det nu lykkedes, var nok, at han kendte X1 og valgte, at han nu virkelig ville. Det var et skifte, som skete på en gang. Fordi han nu ville. X1 var til en vis grad forbilledet, men han var ikke den eneste, som tiltalte så op til.

Han lærte koranen udenad i løbet af ca. 1 år. Fra det tidspunkt hvor han valgte at praktisere islam, begyndte han at læse på koranen. Det er sådan, han er som person. Når noget interesserer ham, vil han gerne lære det i dybden.

Han lærte sin kone at kende i 2011. Deres søn blev født i 2016, her i Danmark. Hans kone er engelsk statsborger og bor i dag i England. De er gift, også officielt gift. Da de blev gift i moskeen, troede de, at imamen også ville registrere ægteskabet, men det skete ikke. Derfor blev ægteskabet senere registreret.

Foreholdt at hans hustru overfor de finske myndigheder har forklaret, at ægteskabet ikke var registreret, forklarede han, at det er sket senere.

Han hedder i dag T, men havde tidligere et andet navn. Han hed tidligere "T". Han skiftede navn i 2016. Efter at han var taget til Syrien, var der flere artikler på nettet, hvor hans navn blev nævnt. Idet han havde et ønske om en karriere og følte, at oplysningerne i medierne var et problem for ham, valgte han at skifte navn. T var et navn, han fik ved fødslen, men som senere blev ændret.

Det er rigtigt, at X1 af nogle af sine venner, herunder nogle gange også tiltalte, blev kaldt "X1". Han kan ikke sige generelt, om det er X1, som der henvises til, når der i det engelske materiale nævnes en person under øgenavnet "X1". Der var ikke andre i vennekredsen, som blev kaldt "X1". Der blev brugt mange termer af de andre i kommunikationen. Han var ikke så meget en del af dette. Hvis der står "X1", vil han mene, at det er en

henvisning til X1 . X1 har fortalt, at han var fætter til X5 . Han har hørt og læst om, at X1's yngre tvillingsøstre rejste til Syrien, til IS og blev gift. Han kendte dem ikke og har ikke talt så meget med X1 om det.

Det er rigtigt, at X1 underviste andre både i moskeen og privat. Han underviste ikke i islam, men i koranen; i at læse og gentage koranen, ligesom en koranskole. Det var mest for børn og unge. Tiltalte hjalp nogle gange med børnene, med at holde øje med dem. Der blev kun undervist i at huske koranen, og hvordan man gentager den. Det meste foregik på arabisk, som ikke alle børn forstod. Udover de organiserede klasser i læsning af koranen, underviste X1 en gruppe af venner, bl.a. dem, der tog til Syrien, i islam. Tiltalte deltog ikke i denne undervisning.

X1 og han gik i den samme skole og havde den samme alder. De blev tætte, og tiltalte så op til X1 , som var en inspirationskilde. X1's synspunkter og forståelse af koranen skiftede, men de var begge konservative og strikte i fortolkningen. Det er svært at sige, hvordan X1's synspunkter ændrede sig. Han var konstant strikt i sit syn på islam, men i begyndelsen, hvor de lærte hinanden at kende, var der ikke politik indblandet på nogen måde. Det kom der senere. De diskuterede og var ikke altid enige. Vedrørende hidjra; princippet om at rettroende skal flytte til et islamisk og muslimsk samfund, var det noget, som kom mere og mere frem. Først var det noget, de bare diskuterede. Senere blev det noget, de snakkede om faktisk at ville gøre. Det blev mindre snak og mere gøren. X1 ville i hvert fald gerne bo i et islamisk samfund. Sharialovgivningen var ikke en betingelse, men et ekstra plus. De snakkede om at flytte til f.eks. Egypten eller Saudi Arabien.

X1 var en respekteret person i det muslimske miljø, ikke kun i Manchester, men i hele England. Han havde deltaget i koran-konkurrencer, og mange unge muslimer så op til ham. Tiltalte og X1 var meget tætte, indtil tiltalte blev gift. Derefter var de ikke helt så tæt knyttet, men stadig venner. Tiltalte flyttede også til Leeds, som ligger et stykke fra Manchester. Han flyttede til Leeds vist i 2012. I dag er de ikke længere venner. De var venner, fordi de havde fælles interesser. I dag deler de ikke længere disse fælles interesser. Der var også andre personlige ting. Han har, efter at han kom tilbage fra Syrien, distanceret sig selv fra de personer, han tidligere var venner med. Han ønskede at starte på livet fra ny. Hans religiøse synspunkter har også ændret sig meget indenfor de sidste 3 – 4 år.

Forespurgt om det forhold, at de ikke længere er venner, også skyldes, at tiltalte bebrejder X1 for at have radikaliseret tiltalte, forklarede han, at han ikke bebrejder X1 . Det var tiltaltes egen beslutning at tage til Syrien. X1 rekrutterede ham ikke. Men han føler, at X1 har givet ham dårlige råd hen over perioden. Hans samlede bidrag til tiltaltes liv har været mere negativt, end positivt. Det gælder ikke kun religiøst, men også på andre måder.

Foreholdt at tiltalte i en telefonsamtale med X6 tilsyneladende bebrejder X1, at han pressede ham, og at tiltalte i samtalen bebrejder X1, at han radikaliserede ikke kun tiltalte, men også andre unge i Manchester, forklarede tiltalte, at det er rigtigt. Han var vred på X1. Det, at tage til Syrien havde enorme dårlige konsekvenser for tiltalte.

Han lærte X3 og X4 at kende på samme tidspunkt. De to var bedste venner. Han så dem få gange i moskeen, og X1 var en fælles bekendt. X2 kendte han fra området. De var ikke da venner, men hilste. Han blev venner med dem omkring samme tid, måske i begyndelsen af 2013. Det er rigtigt, at X4 havde øgenavnet "X4". Han tror, at han også havde kaldenavnet Abu Yahya. De kaldte ham det aldrig. Det var vist et navn, han tog, da han kom til Syrien. X2

havde ikke et øgenavn i Manchester, men kaldte sig, da han kom til Syrien, Abu Qaqa. De andre, som var tættere knyttet til ham, har måske brugt navnet.

Forespurgt om X2 også blev kaldt "X2", forklarede tiltalte, at han aldrig kaldte ham det, men tror, at nogen kaldte ham det. X3 havde i Syrien øgenavnet Abu Layth al-Khorisani.

Foreholdt at de tre angiveligt alle skulle være døde i kamp for IS, forklarede han, at han havde en fornemmelse af, at de ville kæmpe i Syrien, fordi det var det, de havde sagt, de ville. Det blev bekræftet, da han i Syrien mødte X2

Foreholdt at to af de tre angiveligt døde, mens tiltalte var i Syrien, forklarede han, at han ikke vidste, hvad der skete med X4. Da han ankom til Syrien, fik han kun at vide, at X4 var taget videre til Irak. Først senere fik han noget mere at vide. X2 var blevet skudt i foden. Tiltalte fik, da han ankom til Syrien, at vide, at X3 var ved en kampenhed. De tre tog til Syrien ca. 1 – 1 ½ måned før, han tog derned.

Han var i Egypten i fire måneder hen over sommeren 2013 for at lære arabisk. Det var hovedformålet, men det var også et dejligt sted at være både for ham, for vennerne og for hans kone, som kom senere. Han kom tilbage til England i september. De var flere andre, måske 6 – 7 fyre, i Egypten samtidig. X5 var der også. X1 kom senere. Også andre venner fra Manchester var der. X6 var ikke i Egypten. X2 var der på et tidspunkt, men X4 og X3 var der ikke. Udover at studere arabisk nød han vejret i Egypten. Han studerede om morgenen. Om eftermiddagen tog de til turiststeder og hyggede sig.

Kort før tiltalte tog fra Egypten til England, rejste X1 til Somalia, til Al-shabaab. Kort efter rejste de tre til Syrien og senere rejste tiltalte til Syrien. Han besluttede sig ikke, mens han var i Egypten eller straks, han kom tilbage,

men først 1 – 2 uger, før han rejste. I Egypten fik han et certifikat fra det sted, han blev undervist. X4 og X3 havde talt om Syrien i et par måneder. I Egypten fandt han ud af, at de havde bestemt sig for at tage afsted. X4 og X3 var da i Manchester, men han fik det at vide via telefonen. Det forbavsede ham, idet han ikke vidste, at de var så seriøse med det hele. X1 havde flere gange nævnt, at han ville tage til Somalia, men han tror, at X1 først besluttede sig for det nogle få dage før, han tog afsted. Det var altså et tilfælde, at flere rejste omkring samme tidspunkt. Tiltalte besluttede sig først efter, at hans venner var taget afsted. Det var noget, han havde overvejet, siden de sagde, at de ville afsted, men det var først efter, at de var rejst, at han overvejede det mere nøje.

Han besluttede sig for at rejse til Syrien ca. 2 uger, inden han rejste. Han havde ikke lagt så meget mærke til, hvad der foregik i landet. Han havde fornemmelsen af det større billede, men var ikke bekendt med de forskellige grupper. De andre vidste meget mere om de forskellige grupper. Tiltalte var klar over, at der var krig, at der var en opposition mod den syriske regering, og at oppositionen var delt i flere grupper, herunder nogle som var mere islamiske og nogle mere demokratiske. Han var ikke på sociale medier, på twitter og andre platforme, så han havde ikke fulgt så meget med som mange af vennerne havde. Den eneste gruppe, han kendte noget til, var Al-shabaab, men den gruppe var ikke i Syrien.

Hans sympati lå hos oppositionen til Assad-styret, særligt hos de grupper, som var mere islamistiske. Han havde set bl.a., hvad der var sket i Libyen, hvor der havde været et kup, men hvor det efterfølgende på ingen måde blev bedre. Han håbede på, at oppositionen ville afsætte Assad og i stedet indsætte nogle, som var mere islamiske og ikke bare en ny diktator. Der var mange forskellige grupper, nogle forsvandt eller blev sammenlagt med andre. Han vidste ikke så meget om, hvad grupperne stod for og eller deres formål.

Han havde en god ide om, hvad de tre ville. De sagde, at de ville til Syrien og kæmpe. På det tidspunkt havde han ikke noget imod det, idet han følte, at det var fornuftigt og nobelt at kæmpe mod Assad-regimet. Han havde set flere videoer på nettet, hvor Assad bl.a. tøndebombede mod sin egen befolkning. Han sympatiserede med de islamiske fraktioner, men også med de mere moderate grupper, som også kæmpede mod Assad. Da han rejste, vidste han ikke fuldt ud, hvad IS stod for. Det var først, da han ankom. Han vidste f.eks. ikke, at de havde globale visioner, eller at de ville lave sharialov på den måde, som de gjorde i Syrien.

Forespurgt om det ikke er rigtigt, at han sympatiserede med IS, da han rejste, forklarede han, at det ikke var mere med IS end med alle mulige andre grupper, som var klar til at bekæmpe Assad. Han vidste ikke mere om dem, end at hans venner var taget ned for at kæmpe for dem. Da hans venner sagde, at de ville tage til Syrien og kæmpe, sagde de ikke, at de ville tilslutte sig IS. De havde faktisk ønske om at slutte sig til en mere moderat gruppe, som da hed

Katibat Muhajireen. Det var ikke en moderat, men en islamisk gruppe. De sagde, at de ville tilslutte sig en gruppe, som ikke have nær relation til Al-Qa-eda, men en neutral gruppe. Der skete dog det, at denne gruppe slog sig sammen med en anden gruppe. Han husker ikke hvilken.

Foreholdt at han under afhøring af 30. januar 2017, bilag C.3.3, side 28, bl.a. skulle have forklaret, at han ikke sympatiserede med specifikke grupper, men Jihad i almindelighed og i Syrien meget med IS og andre islamiske grupper mere end den frie syriske hær eller andre oprørsgrupper, forklarede han, at det han sagde for lidt siden nøjagtig er det samme som under afhøringen. Hans sympati var ikke begrænset til en speciel gruppe, men til hele oppositionen og særligt de islamiske grupper, herunder, efter at han ankom, IS. Han vidste ikke meget om dem, før han ankom.

Han rejste, fordi han gerne ville leve i et muslimsk samfund samt håbede, at han kunne hjælpe det syriske folk. Den primære grund var hans tro; at han følte, at han burde tage derned.

Forespurgt hvorfor det lige blev Syrien og ikke f.eks. Somalia eller et andet land på Afrikas Horn, forklarede han, at han ikke taler somalisk og aldrig har været i landet. Der er kun den tilknytning, at hans far oprindeligt er fra Somalia. Han har overvejet at flytte til Somalia eller Mauretania pga. det enkle islamiske liv, man kan leve der.

Han håbede, at han kunne hjælpe i Syrien, men havde ikke en klar plan over hvordan. Det var mest, at det ville være en synd, hvis han ikke tog afsted. Han håbede at kunne afhjælpe lidelserne i Syrien.

Forespurgt om han ikke havde gjort sig nogle forestillinger om, hvordan han kunne bidrage i Syrien, forklarede han, at det havde han ikke rigtig. Det var mere den islamiske ideologi, han fulgte. Han havde ikke en klar plan. Han havde den overbevisning, at han skulle eller burde tage afsted. Han opgav en hel masse for at tage til en krigszone. Hvis han havde følt, at det var religiøst tilladeligt at fortsætte med det liv, han havde i England, havde han gjort det.

Forespurgt om han slet ikke havde gjort sig nogle tanker om, hvordan han kunne bidrage f.eks. uddele nødhjælp, hjælpe sårede, køre ambulance, forklarede han, at han tænkte, at han, når han kom derned, ville finde ud af, hvad han kunne gøre. Han vidste ikke hvilke muligheder, han ville have.

Foreholdt at det forekommer ustruktureret og usandsynligt, at man tager til en krigszone uden nogen plan overhovedet for, hvordan man kan hjælpe, samt at tiltalte i øvrigt forekommer at være en meget struktureret person, forklarede han, at han håbede, at han kunne bidrage på den måde, som han gjorde. Han havde taget alle sine bøger med sig. Han håbede, at han på en eller anden måde ville kunne bruge sin viden. Det var også det, han kom til. Han hjalp folk, som ikke kunne læse og skrive. Selv hvis han ikke kunne

hjælpe, havde han stadig troen, på, at han skulle afsted.

Det var meningen, at X7 og han skulle rejse sammen. Kort før tiltalte tog afsted, kom X7 og sagde, at han også ville rejse. X4 var X7's yngre bror, og X7 opsøgte tiltalte og sagde, at han følte sig skyldig over at leve det behagelige liv i England. X7 ville, efter hvad tiltalte forstod på ham, kæmpe i Syrien. Det endte med, at tiltalte rejste alene.

Tiltalte blev kontrolleret i lufthavnen i Manchester. Noget af det, som blev fundet ved kontrollen var ikke hans. Han vidste ikke, hvad der var på hard driven, som X7 havde givet til ham dagen før, han rejste. Vedrørende det på telefonen og laptoppen var det religiøse tekster, som han havde enten downloadet eller hentet fra dropboksen. Der var også religiøse sange, såkaldte nasheeds. Han kan ikke sige generelt, om hans holdninger var lig materialet. Meget af det havde han ikke lyttet til, eller han vidste ikke, at det var der. Han lyttede til talerne og nogle nasheeds. Mange af hans venner forstod ikke arabisk og kunne ikke forstå nasheeds, herunder om det var jihadistiske nasheeds. Ifølge religionen er det ikke tilladt at høre musik, men nasheeds, som er musik uden instrumenter, er tilladt.

Hans kone rejste ikke sammen med ham. Han følte ikke, at det var en god ide at tage hende med, før han selv var der. Han vidste f.eks. ikke meget om, hvad der foregik i Syrien udover, at der var borgerkrig. Han ville finde sig til rette, før han hentede familien ned. Han ville være sikker på, at det var relativt sikkert. Han sagde ikke til hende, at han ville rejse, men gav hende ideen. Han holdt det altså til dels hemmeligt. Hun ville sikkert ikke have forstået det. Hun var ikke så religiøs som han. Han sagde blot, at han ville rejse til Syrien. Han uddybede det ikke. Han havde været i tvivl om, hvorvidt han skulle afsted og følte ikke, at det var nødvendigt at udbasunere det til alle.

Foreholdt at der ikke var nogen grund til at holde hjælpearbejde skjult, forklarede han, at han ikke tog afsted primært for at hjælpe, men fordi han følte, at han skulle. Han var overbevist om, at han ville gå i helvede, hvis han ikke gjorde. Det var den udlægning af religionen, de da havde. Det var ikke en overbevisning alle muslimer i området, herunder hans og hans kones familier, havde,

Han tog fly til Tyrkiet og kom via land til Syrien. Han blev smuglet ind. Det var nok ikke muligt at komme over via en officiel grænseovergang. Det var en krigszone, og han havde på fornemmelsen, at myndighederne havde kontrollen over grænseposterne. Han skulle ind i et område, som var styret af oprørere. En smugler hjalp ham over grænsen. Da han var i Manchester, talte han med X2, som arrangerede, at en hjalp ham. Der var flere personer involveret, en i Tyrkiet og en på den syriske side af grænsen. De var nogle stykker, som kom ind samtidig.

X2 arrangerede, at en hentede ham i Tyrkiet og tog ham til grænsen, og at en anden fik ham over grænsen. X2 gav vist tiltaltes telefonnummer til en, og tiltalte modtog en besked om at tage til et mødested. Tiltalte blev bragt til en slags safehouse. Det var smugleren, der bragte ham dertil. I det øjeblik han krydsede grænsen, var han i oprørsstyret område. Det var ret tæt på Aleppo. På daværende tidspunkt var det ikke et IS kontrolleret område, men det var forskellige oprørsgrupper, der styrede i området. IS havde deres eget hus, hvor de holdt til. Det var dertil, han kom efter at have været i huset ved grænsen. Han kom dertil, så han kunne komme videre til sine venner. IS's hus var en slags lagerbygning, hvor der var mange andre mennesker, herunder nogle som planlagde at tilslutte sig IS og kæmpe. De brugte det til at rekruttere folk, men også til andre ting. Efter safe-huset ved grænsen var lagerbygningen det første sted, han var. Det var på det tidspunkt, han begyndte at lære mere om IS.

X2 havde allerede sagt god for ham, da han arrangerede smuglingen. Selvfølgelig havde de nogle spørgsmål, men da han nævnte X2 og X3 mente de, at han var god nok. Han skulle derfor ikke igennem en verifikationsproces. De spurgte kun, hvad han ville. Han nævnte sine venner, X2 og X3. De huskede X3, fordi X3 havde en meget stor afrofrisur. De sagde, at han kendte de godt. Tiltalte sagde, at han ville se ham med det samme. På det tidspunkt forlangte IS ikke, at man skulle tilslutte sig dem eller gennemgå træning. De havde da ikke kontrol over området. X2 var netop blevet såret. Tiltalte ville med det samme være hos ham. Han havde ikke tænkt videre over, hvad han skulle bagefter, eller hvor han skulle bo. Han ville bare møde sine venner.

Efter hvad han ved, og efter hvad hans venner oplevede, foregik det normalt sådan, at man indskrives sig, og hvis man ønsker at være kæmper, bliver man sendt til en træningslejr. Herefter sværger man troskab til IS, og man bliver sendt videre. Først i træningslejr bliver der udfyldt papirer. Han skulle ikke udfylde nogen papirer.

Foreholdt at han ifølge afhøring af 25. januar 2017, bilag 3.2, side 33, nederst, skulle have forklaret, at han blev bragt til IS territorium og afhørt af IS medlemmer, som b.l.a. spurgte, hvad han ville, og som fik ham til at udfylde nogle formularer, men ikke lig dem, som vennerne udfyldte, forklarede han, at det er rigtigt, at han blev stillet spørgsmål, f.eks. hvad han ville. Han sagde da, at han ville se sine venner og først herefter overveje, hvad han ville. Han skulle, efter hvad han husker, ikke udfylde nogen formularer udover, at han måske har skrevet sit navn, og hvem der havde sagt god for ham. Han husker ikke spørgsmål om, hvad der var hans kompetencer mv. Det var mere vigtigt, at han først mødte sine venner. Det er mange år siden, så han husker ikke de specifikke spørgsmål. Han husker ikke, hvor længe han var i lagerbygningen. Det var mange dage, sikkert uger. Det tog ham lang tid, før han kom til at se X2. Tiltalte var også et stykke tid, nogle dage, i huset ved grænsen. Sammenlagt var han de to steder et antal uger. Folk, som gerne ville til-

slutte sig IS, kom også til lagerbygningen. Man kunne tilslutte sig IS der. Han så også andre grupper komme og gå fra stedet.

Forespurgt hvorfor han var der så længe, forklarede han, at X2 og X2's kampgruppe befandt sig i ørkenen, langt væk fra lagerbygningen. Der var ingen tog eller busser. Måden, man kom rundt på, var at finde kørelejlighed. Der var mange kampe, og han kunne ikke tage det over et stop, men måtte tage turen i flere etaper.

Hele processen, fra han kom fra grænsen, til han var ved X2, tog flere uger. Han husker ikke, hvor længe han var ved lagerbygningen. Der var andre ved bygningen, herunder andre grupper end IS. Det var ikke et topsikret sted. Der kom også civile. Han skulle ikke betale noget til IS for at bo der. Han havde en del penge med, og der var butikker i området, hvor han kunne købe mad. For det meste havde han dog ikke brug for at købe. Den måde, man er på dernede, er, at man deles om maden. Nogle gange spiste han der, nogle gange spiste han hos civile. Han var ikke på det ene sted særlig længe, måske en uges tid. Han lavede ikke noget specielt og arbejdede ikke. Han læste sine bøger, praktiserede sin religion og ventede. Han underviste ikke, mens han var der. Han afholdt ikke klasser eller lektioner, men da de fandt ud af, at han kunne koranen udenad, kom der nogle og spurgte, og han hjalp dem og underviste måske nogen. Det var ikke fastlagte lektioner.

Foreholdt at han ifølge samme afhøring, bilag C.3.2, side 38, skulle have forklaret, at han, indtil han fik kørelejlighed, underviste i koranen for de folk, der var der, forklarede han, at det ikke var et job, han havde.

Foreholdt at han i samme afhøring skulle have forklaret, at han blev bragt det forkerte sted hen, at det var et stort område i ørkenen, og at det tog ham flere uger at finde X2, samt at han var i transitfasen måske op til 2 måneder, forklarede han, at der gik minimum en måned, før han fandt X2. Mens han var i lagerbygningen, havde han ikke adgang til sin telefon. Hans telefon blev taget fra ham. Han fik den igen, da han forlod lagerbygningen. Han husker ikke præcist, hvornår telefonen blev taget, herunder om det var i huset ved grænsen eller ved lagerbygningen, men da han forlod lagerbygningen, fik han den igen. Han tror, at det var en del af deres politik, at han ikke måtte have telefon. Måske kunne de ikke stole på alle, eller måske skulle de først have bekræftet, at han var troværdig.

Foreholdt at han den 24. december 2013 skrev en besked på de sociale medier med teksten "back online", forklarede han, at det var, da han første gang kom til en internetcafe. Han havde da fået sin telefon, men der var ikke noget signal i området, og han måtte til en internetcafe for at komme online. Der var ikke noget mobilsignal i de områder, han var i Syrien.

X2 var ikke blot ét sted. Han var kommet til skade og blev flyttet til forskellige hospitaler. Grundet krigen blev nogle veje lukket, og andre kunne i

stedet bruges. Det var en meget dynamisk situation. Det var forskellige folk, han fik kørelejlighed med, og han kørte 4 – 5 forskellige ture for at komme derhen. Nogle af dem, han kørte med, var måske fra IS. Andre havde tilknytning til dem eller var civile. F.eks. var personen, som tog ham fra grænsehuset til lagerbygningen, ikke IS medlem.

Forespurgt om han ikke tidligere har forklaret til politiet, at han foretrak at rejse med IS, idet det var sikrere, forklarede han, at det er korrekt. De områder, han rejste i for at komme til sine venner, var ikke kun kontrolleret af IS. Det var først fra februar 2014, hvor konflikten brød ud mellem IS og de andre grupper, at der var områder, som blev kontrolleret kun af IS.

Han husker ikke, hvor længe han var sammen med X2 . Det var flere dage. X2 var da på et mindre behandlingscenter i en lille landsby. De brugte et par dage på at tale om forskellige ting. X2 fortalte om, hvad der foregik i Syrien og om IS. De snakkede, indtil X2 tog afsted. Tiltalte blev i landsbyen. Han blev her, indtil han forlod Syrien. I de 1 ½ år han var i Syrien, blev han altså boende i samme landsby. Landsbyen hedder Al-Masurah. Efter at kampene brød ud mellem grupperne, og IS konsoliderede deres område, var det IS område, byen lå i. Det var i ørkenen. Det første år tog han til andre mindre byer i området og underviste i koranen, islamiske studier og lærte folk at læse og skrive. Han stod også nogle gange for bønner i de forskellige moskeer. Han var en del af lokalsamfundet og levede tæt på den civile syriske befolkning. Han tog rundt og hjalp med, hvad der nu var behov for. Det sidste ½ år brugte han på at planlægge og arrangere sin flugt.

Foreholdt om han ikke til politiet har forklaret, at han også fungerede som imam i forskellige moskéer, forklarede han, at han gerne vil klargøre dette, idet der er forskellige forståelser af betegnelsen imam. En imam kan betyde dels en religiøs lærd person og dels den person, der står for bønner i en moske. Sidstnævnte kan f.eks. være et barn, som derfor også i den forbindelse kaldes imam. Når han har sagt, at han til tider fungerede som imam, er det fordi, han nogle gange ledte bønner i moskeen. Han er derimod ikke en lærd person.

Foreholdt at IS har en speciel fortolkning af islam og forespurgt om hans virke var sanktioneret af IS, forklarede han, at hans undervisning intet havde med IS ideologi at gøre. Han udbredte ikke deres tanker. For det meste var det, han gjorde, at undervise børn i koranen og lære dem og andre at læse og skrive.

Foreholdt at han vel ikke kunne operere i området uden tilladelse fra IS, forklarede han, at IS ikke havde noget problem med, at tiltalte var i moskeerne. Der var mange imamer, som ikke havde tilknytning til IS. Nok særligt fordi det var et ørkenområde. IS havde ikke imamer nok til at indsætte deres egen i enhver moske. Måske havde IS mere magt i de større byer til at få deres egne folk ind. Man kunne selvfølgelig ikke tale IS imod. Men fordi mange ima-

mer og undervisere havde forladt området, var der mangel på folk, der kunne undervise.

Foreholdt at han under afhøringen den 30. januar 2017, bilag C.3.3, side 43, skulle have forklaret, at man ikke kan undervise i IS område uden at have tilslutning fra IS, samt at de kendte ham rigtig godt, havde testet ham og mente, at han gjorde det godt, samt at han havde lov til at undervise og gøre, hvad han ville, forklarede han, at han ikke mener, at han har sagt noget, der modsiger dette. IS kendte ham gennem hans venner, og folk vidste, at han havde islamisk kendskab og kunne koranen udenad.

Forespurgt om han ville kunne sige noget i sine bønner, som modsagde IS, forklarede han, at bønner er bønner hele verden over og uden politik. Hvis der kom politik ind i det, ville det være, når han underviste.

Foreholdt at han side 45 skulle have forklaret, at han ikke kunne sige noget, som IS ikke ville lide, idet man da ville blive dræbt, forklarede han, at der selvfølgelig ville være konsekvenser, hvis han stillede sig op i en moske og talte dårligt om IS. Hans undervisning havde ikke noget med politik at gøre. Det var først, da han forlod Syrien, at han begyndte at tale om IS, og det var ikke i en moske.

Moskeen, som han primært ledte bønnen i, var ikke direkte kontrolleret af IS. IS overlod det til befolkningen at stå for det. Normalt ville IS dog bringe deres egen imam eller bruge en af soldaterne til at lede fredagsbønnen. Der var selvfølgelig IS soldater, som bad i moskeen. Hvis man sagde noget, som virkede forkert, ville det have konsekvenser. Det område, han levede i, var tyndt befolket, og der var ikke så mange IS soldater eller medlemmer her. Hvis det havde været i Raqqa, ville der have været mere kontrol.

Han fik nogle gange gaver fra de lokale, f.eks. møbler, madrasser og senge. Han fik, fordi han underviste deres børn i koranen, også ofte mad. Han havde også sine egne penge og kunne selv købe.

Foreholdt at det kan undre, at han ikke på de sociale medier har skrevet om ting, han ifølge sin forklaring lavede i Syrien, forklarede han, at han fortalte sine venner, bl.a. X5, om noget herunder at han underviste. X2 vidste også, at han underviste, og han fortalte X6 om det, da han kom tilbage fra Syrien. Da han var i landet, var han ikke så aktiv på de sociale medier, men bruge WhatsApp og en anden messenger-service og snakkede bl.a. med X5. Han husker ikke, hvad han har fortalt, og hvad han ikke har fortalt i den forbindelse.

Han har ikke snakket med sin kone om, hvorfor hun ikke vil afgive forklaring i sagen. Hun har et mindre barn og sit arbejde at passe. Han har set hende to gange i 1 ½ år. Hun har også tidligere haft nogle problemer med myndighederne i England. Dette kan være en del af forklaringen.

Foreholdt at hustruen også overfor de finske myndigheder helt har afvist at tale om tiden i Syrien, forklarede han, at de begge afviste at udtale sig, indtil de havde fået advokatbistand. Der er forskellige regler vedrørende det at rejse til andre lande.

Forespurgt om han, mens han var i Syrien, har taget fotos eller har andet materiale, som kan dokumentere, hvad han ifølge sin forklaring lavede, forklarede han, at han ikke da tænkte på det. Han forventede ikke, at han ville være fanget i Danmark i 2018. Han kan ikke se, hvorfor han skal bevise sine aktiviteter. Da han rejste fra England, spurgte han det britiske politi, om det var lovligt at bo i Syrien. De sagde, at der ikke var noget problem med det.

Han har ikke modtaget våbentræning i Syrien, har ikke været i nogen træningslejr og tilsluttede sig aldrig IS. Han har ikke på noget tidspunkt, mens han var i Syrien, haft et våben i hånden. Han så våben, men har aldrig haft våben på sig.

Foreholdt at han under en afhøring skulle have forklaret, at han har holdt et våben og set hvordan man samlede og adskilte et våben, forklarede han, at han har set en del våben, men ikke selv båret et. Bl.a. ^{X2} havde våben og andre også. Også civile havde våben i huset. Det var en krigszone. Han har måske rørt et enkelt våben, men har ikke haft intention om at lære at bruge et.

Foreholdt at han under afhøringen den 25. januar 2017, bilag C.3.3, side 60, skulle have forklaret, at han havde rørt et våben, men ikke gik med våben hele tiden, set hvordan man samler og adskiller et, men ikke gik med våben, idet han ikke havde behov herom, og forespurgt hvad "gik ikke med våben hele tiden" da betyder, forklarede han, at det var for at klargøre, at han ikke var IS kæmper og ikke havde eller ejede et våben. Foreholdt at sætningen modsat kan betyde, at han gik med våben noget af tiden, forklarede han, at det ikke er, hvad det betyder. IS soldater havde hele tiden våben på sig.

Hans kone kom til Syrien omkring et år efter ham. Hun kom af egen fri vilje, og han ønskede også, at hun skulle komme, dog mere midlertidig end fast. Hun havde nogle problemer i England. Myndighederne havde taget hendes pas og havde chikaneret hende. Hun havde ikke noget andet valg end at forlade landet på et tidspunkt.

Forespurgt om hun havde samme interesse som ham i at leve i et land med sharialov, forklarede han, at det havde hun slet ikke. Hun kom udelukkende på grund af ham. De var gift. Efter at han tog afsted, var det svært for hende at være alene i England. Da hun kom, boede han i en lille lejlighed ovenpå en butik. De boede herefter sammen det samme sted. Der boede ikke andre i lejligheden. Han behøvede ikke at betale for at bo der. Lejligheden var blevet fraflyttet på et tidligere tidspunkt. Han fortsatte, efter at hustruen var kom-

met, med at undervise og leve som tidligere. Hustruen var hjemmegående.

Kort tid efter at hans kone ankom, begyndte han at planlægge at komme ud af landet. Han ønskede ikke, at hans familie skulle være der. Som tiden gik, blev situationen værre. Det skete ikke over dag. Han havde gennem et stykke tid overvejet at tage afsted. Han var bekymret om mange af de ting, der foregik. Han blev på et tidspunkt helt desillusioneret. Det var i forhold til hans religiøse overbevisning om, at det var obligatorisk for ham at bo der. Nogle af de forfærdelige ting, som IS begik blev klarere for ham.

Forespurgt om han kan give eksempler på ting, som ændrede han syn på IS, forklarede han, at det var måden, de pressede ned over befolkningen, hvordan man skulle leve. Det var hverken moralsk eller islamisk korrekt. Han var tæt på de lokale civile og så, hvordan de led under det. Det fik ham ikke kun til at overveje IS, men hans overbevisning generelt. IS gjorde også noget overfor ham. De fængslede ham på et tidspunkt. Han var i fængsel omkring en måned. De havde lavet en ny regel om, at en udlænding ikke kunne forlade området uden at få tilladelse. De havde da lige etableret deres såkaldte kalifat. Hans kone var kommet til landet, da han blev fængslet.

Han havde ikke ageret imod IS, men det skyldes, at han prøvede at krydse grænsen til Tyrkiet, altså komme væk fra Syrien. Den menneskesmugler, som skulle have hjulpet ham, endte med at informere IS, som herefter spurgte ham, hvorfor han ikke havde ansøgt om tilladelse til at krydse grænsen. Man skulle søge og få en skriftlig tilladelse. De fængslede ham, fratog ham hans telefon og udspurgte ham. Efter fængslingen flyttede han hen til nogle civile, som han kendte, og begyndte at planlægge sin anden flugt, hvor han ikke ville bruge nogen menneskesmugler. Han blev løsladt uden yderligere sanktioner. De sagde, at det ikke var tilladt for en rettroende muslim at tage væk fra et islamisk land for at tage til det syndige vesten. De lod ham gå uden at gøre yderligere, men ville heller ikke hjælpe ham med at komme over grænsen. IS ville som følge af de nye regler ikke lade ham fraflytte det område, hvor han boede.

Foreholdt at det forekommer mærkeligt, at han ikke kunne få lov at rejse, når han ifølge sin forklaring ikke arbejdede for dem, forklarede han, at IS havde deres egne regler. Det var generelle regler som gjaldt for alle, både udlændinge og syrere. Alle skulle søge om tilladelse for at krydse grænsen. De afhørte ham om, hvorfor han ikke havde spurgt om tilladelse, hvorfor han var gået bag deres ryg. De troede, at han havde andre hensigter. Det var både ham og hans hustru som denne første gang forsøgte at komme ud. De tog til en grænseby. Han havde stadig 400 dollars. Han gav pengene til en smugler. Vedkommende bad tiltalte vente i sit hus. Kort efter dukkede IS op. De puttede hustruen i et safehouse og ham i fængsel. At hustruen ikke også blev fængslet skyldes de islamiske regler om, at manden er den, som styrer og passer på kvinden.

Det lykkedes dem at komme ud anden gang. Han samlede information blandt den lokale befolkning om, hvilke ruter, der var sikre. De brugte ingen smugler, men tog afsted alene om natten for at komme til grænsen til Tyrkiet. Han var ikke helt sikker på, hvor grænsen egentlig var, men gik ud fra de informationer han havde. Det var et tilfælde, at de endte ved grænsen tæt på et militært tjekpoint. To tyrkiske soldater spottede dem og hjalp dem over hegnet. De tyrkiske myndigheder tog dem til en militær lejr, en slags fængsel. Fordi han var kommet fra et IS kontrolleret område, havde de forskellige tiltaler mod ham. Han skulle i retten. Da han blev frikendt, spurgte de ham, hvor han gerne ville sendes hen. Han sagde, at han gerne ville til sit hjemland. Hele processen i Tyrkiet tog 2- 3 uger. Det gik rimelig hurtigt. De var begge frihedsberøvet i Tyrkiet, og der blev også rejst tiltale mod hende. Det navn, han blev anholdt og registreret under hos de tyrkiske myndigheder, var "T"

Foreholdt at de danske myndigheder har spurgt de tyrkiske myndigheder, hvad de kender til bl.a. tiltalte, og at man jf. bilag G 2.1.1 har svaret, at der ikke er konstateret ind- eller udrejseregistreringer og ikke findes oplysninger hos nogen myndigheder, som falder ind under loven om bekæmpelse af terror, forklarede tiltalte, at han rejste under navnet "T". Han er ikke så overrasket over, at de nægter at have kendt til ham. De mishandlede ham, og han blev meddelt indrejseforbud. De tyrkiske myndigheder spurgte, hvor de ville sendes hen. De svarede Finland, idet han ikke var velkommen i England. Han vidste fra et tidspunkt i 2014, at han havde indrejseforbud. Det var vist en ven fra England, som fortalte det. Der havde været en artikel om det. De kom altså begge til Finland. Han boede her, indtil han kom ind på studiet i Esbjerg i 2016. Hans hustru blev i Finland, indtil hun blev nægtet opholdstilladelse. Myndighederne sagde, at de var bekymret over dem og ønskede, at han skulle bo i et andet land nogle år. Hun kom faktisk på et tidspunkt til Danmark, hvor deres søn blev født. Hun var nok i Finland i 3 – 4 måneder.

X6 kom for at besøge ham i Finland. X1 havde fortalt ham, at tiltalte havde været i Syrien. Tiltalte og X6 var ikke egentlig venner, men X6 havde en masse spørgsmål om, hvordan tingene var i Syrien. Tiltalte, X1 og X6 mødtes i Finland. X6 var kun sammen med tiltalte et par timer. X1 var kommet fra Danmark for at se tiltalte, som da lige var kommet hjem fra Syrien. X1 og han var da stadig venner. Han har kun mødt X6 to gange og snakket med ham over telefonen 2 – 3 gange. De er ikke uvenner i dag, men er højst bekendte.

Under tiden i Manchester hvor han havde meget med X1 at gøre, havde tiltalte ikke et øge- eller kaldenavn. Efter at han var kommet til Syrien kaldte nogen af dem fra Manchester ham Abu Mumin. Abu er en arabisk ting. Efter Abu har man det navn, man giver sin datter eller søn.

Forespurgt om Abu Mumin også betyder en troende eller en troende mand, forklarede han, at Mumin betyder en troende. Abu Mumin betyder faren af

den troende. Det er et meget normalt muslimsk navn.

Forespurgt om Abu navnene ikke også er krigernavne, man får, når man er hos IS, eller noget som bruges i den sammenhæng, forklarede han, at det ikke forholder sig sådan. Selv i Danmark vil der i en moske være mange, som introducerer sig som Abu dette eller hint. Grunden til at det er så brugt blandt IS krigere og i Syrien er, at man på den måde kan skjule sit rigtige navn, men det er ikke begrænset til den brug. Det er navne, som generelt bliver brugt af muslimer over hele verden, og der er mange IS krigere, som ikke bruger Abu et eller andet. Normalt tager man navnet på sin førstefødte og sætter efter Abu.

Han havde ikke rigtig andre øge- eller kaldenavne.

Foreholdt at navnet "T" ses i materialet fra de britiske myndigheder, forklarede han, at X5 brugte det. Det var et ekstra navn, som betyder finnen, altså personen fra Finland. Når der bliver omtalt en "T", kan det være ham. Der var ikke blandt den gruppe af venner, han kendte fra Manchester, andre, som blev kaldt det. Det kan være brugt i en anden betydning. De havde mange måder, hvorpå de kommunikerede.

Ordet Sham er et arabisk ord, som betyder Levanten; et område i Mellemøsten.

Ordet mu`askar betyder træningslejr.

Ordet kuleel er et somalisk ord og betyder normalt varm, hed.

Forespurgt om det også kan betyde, at noget er fortroligt, forklarede han, at det betyder ordet ikke i sig selv, men hvis det bruges i en særlig kontekst, kan det også betyde, at noget er farligt, eller noget man skal gå stille med dørene med.

Ordet shout havde han noget vanskeligt ved at forklare politiet om. Det hænger meget sammen med konteksten og er et slangord. Hvis man f.eks. siger "Mc Donalds er shout" betyder det, at det er stedet at tage hen. Det kan altså betyde at gå et sted hen, f.eks. "Egypten is the shout" betyder, at Egypten er stedet at tage hen. Det er ikke et religiøst ord. Det afhænger af konteksten. F.eks. hvis en skrev "Sham is the shout" betyder det, at Syrien er stedet at tage hen.

Forespurgt om shout også kan bruges i forhold til at foretage en særlig handling, forklarede han, at han og hans venner ikke brugte det sådan.

Foreholdt at han under afhøringen den 25. januar 2017, bilag C.3.2, side 14, skulle have forklaret, at det er at tage et sted hen eller gøre noget, forklarede han, at politiet lagde stort pres på ham for at forklare ordet. Hvis der er no-

gen ændringer i hans forklaring skyldes det, at ordet ikke er defineret i en ordbog.

Udtrykket "smashed it" er også et generelt slangord. Hvis nogen gjorde noget godt eller imponerende, kunne han sige "smashed it" til vedkommende. Det kan betyde det samme som "godt gået". Det kan nok godt have flere forskellige betydninger. Mange slangord bliver brugt meget fleksibelt.

Foreholdt ordet smaking og sætningen "are you smaking guys" forklarede han, at han ikke har brugt det udtryk. X⁵ har vist brugt det. Han er ikke 100 % sikker på, hvad det betyder. Det afhænger af sammenhængen, hvad X⁵ forsøgte at videregive eller forklare.

Forespurgt om det kan betyde "slår I folk ihjel", forklarede han, at det kan det muligvis. Når X⁵ sender beskeder, forstår han normalt, hvad det betyder, men det er ikke en term, der normalt bliver brugt.

Ordet shuhubab er et arabisk udtryk for at fortvivle. Når de bruger det, er det normalt i forhold til religiøs tvivl. F.eks. hvis tiltalte spørger ind til noget, svarer de, at han har shuhubab.

Den eneste terrororganisation han kendte, da han tog til Syrien, var Al-Qaeda. IS havde, da hans venner rejste, kun været i Syrien nogle få måneder, så det var relativt nyt. Det var ikke den IS, som der er nu. Man havde ikke de samme styrker eller den samme organisation. Han anså dem som en af de mange grupper, der var i Syrien. Det IS, han forlod, var et andet IS, end det han rejste ned til. Det var grunden til, at han blev meget desillusioneret over dem. Da de først begyndte at gennemføre deres lov, blev det noget helt andet. Der var f.eks. ikke nogen sharia i begyndelsen.

Han følte det som et religiøst kald at tage til Syrien. Vennerne havde bedt ham om at tage med dem, men han havde meget mere i sit liv end dem, bedre fremtidsmulighed; studiet og familien. Desuden havde han stor shuhubab, altså tvivl, om situationen. Han tog til Syrien, både fordi han følte det som et kald, og fordi vennerne gerne ville have det. Da de tog afsted, følte han sig meget isoleret. Derfor tog han afsted. Han havde ingen intention om at kæmpe. Han ved ikke, om vennerne forventede, at han skulle gøre noget specielt i Syrien. Ingen af vennerne har specifikt sagt, at han skulle komme ned og kæmpe. Det var ikke så vigtigt, om han kom for at kæmpe, men mere det, at en troende muslim bør flytte til et muslimsk land. En af grundene til, at Syrien var så vigtig, var, at der var mange profetier, om at Levanten ville være vigtig. Derfor var der så mange, der tog til Syrien.

Hans kone forlod Egypten tidligere, fordi hun ville finde en ny lejlighed i Manchester. Han var lige blevet færdig med overførslen fra universitetet i Leeds til universitetet i Manchester, og de skulle begynde deres liv sammen som ægtefolk. Hun ville derfor bestemt ikke blive glad, hvis han tog til Syrien og

ville forsøge at holde ham tilbage. Hun var selvfølgelig også bekymret i forhold til, at der var krig i landet.

Foreholdt at det kan være vanskeligt at forstå, at han fravalgte sin kone for at tage til Syrien, forklarede han, at han var stærkt religiøs og også følelsesmæssig ustabil, efter at vennerne var rejst. Efter deres ideologi var det ikke blot et frivilligt valg, men enten at tage af sted eller ende i helvede. Han ville hellere havde fortsat sit bekvemme liv, men han følte, at han ikke kunne gøre det.

Han havde ikke hørt om f.eks. et kontor i Syrien, hvor man kunne ringe til for at høre om mulighederne for hjælpe. Derfor valgte han at tage derned og afvente, hvordan han kunne hjælpe. Det var en krigszone, og situationen ændrede sig hele tiden.

Efter at han var kommet til Syrien foregik internetkommunikation med venner kun via internetcafe, hvor man købte data. Man kunne kun få en lille mængde data. Man kunne derfor kun bruge en beskedservice. Sådan var det over hele Syrien. Nogle steder, f.eks. i områder som var tættere befolket, var det bedre end andre. I området, hvor han boede, var det meget problematisk. Han kunne f.eks. ikke gå på internettet, når han ville. Han havde i perioden, hvor han var væk, jævnlig kontakt med X5 . De snakkede via Messenger.

Forespurgt om han, mens han var i Syrien, havde en opfattelse af, hvad andre tænkte om det, at han var der, forklarede han, at han gik ud fra, at de nok tænkte, at han kæmpede eller noget tilsvarende. Særlig X5 , som vidste, at de andre kæmpede. Han sagde aldrig til X5 , at han kæmpede. Han er ikke sikker på, om han nævnte i detaljer, hvad han lavede.

Forespurgt om tiltalte allerede på daværende tidspunkt eller først efterfølgende har fået den opfattelse at X5 troede, at tiltalte kæmpede i Syrien, forklarede han, at han hele vejen igennem havde den opfattelse.

Foreholdt at anklageren da nok vil spørge, hvorfor tiltalte ikke specifikt fortalte X5 , at tiltalte ikke kæmpede, forklarede tiltalte, at han ikke tænkte, at det var noget, han havde brug for at gøre. Han er sikker på, at han indikerede overfor ham, at han underviste.

Hans kone havde været i Syrien få måneder, da de begyndte at tale om at flygte. Han var i fængsel i ca. 1 måned. Hans kone fik samtidig med, at han blev løsladt, lov til at forlade safehouset. Han husker ikke, hvor lang tid der gik inden forsøg nummer 2. Det hele, flugten og fængslingen mv., forgik i 2015, indenfor 5 – 6 måneder. Det andet forsøg var kort tid efter, at han var blevet løsladt. Han havde ingen telefon, mens han var fængslet.

Da han var i retten i Tyrkiet, havde det noget med IS at gøre. Fordi de sam-

lede ham op fra et IS styret område. Det var standardprocedure, at man, hvis man kom over grænsen fra et IS styret område, kom for retten. Han havde via nettet haft kontakt med andre, som også var kommet fra IS områder. De havde oplevet det samme. Han blev behandlet dårligt i fængslet og bl.a. misbrugt. Hans kone blev udsat for andre ting, men også misbrug.

Tiltalte har ad bilag F.3.10 om udlæsning af materiale fra sin mobiltelefon, forklaret, at det for de fleste fotos fra side 5 og frem, særligt de som er meget små, ser ud som om, at det er fotos, som er synkroniseret med hans telefon. For de fleste fotos er det først i forbindelse med sagen, at han har set dem. Nogle af hans venner havde WhatsApp gruppesamtaler, og nogle gange blev han tilknyttet en samtale. Alle fotos, som bliver delt eller brugt af deltagerne i sådanne samtaler, bliver automatisk synkroniseret til et bestemt galleri i telefonens hukommelse. De fleste fotos har han ikke set tidligere. Han har på telefonen hundredvis af fotos, som stammer fra WhatsApp kommunikation, altså fotos han ikke selv har taget eller downloadet.

Tiltalte har ad bilag L.3.5.1 om dokumentet "The Book of Jihad" fundet på telefonen, forklaret, at han på det tidspunkt studerede islam. Bogen relaterer sig til islam. Han læste den, fordi den relaterede sig til det, der foregik i Mellemøsten på en mere teologisk, overordnet måde. Jihad er en del af enhver islamisk lærdom, uanset om man sympatiserer med Jihad eller ej. Derfor var det vigtigt for ham at vide, hvad religionen sagde vedrørende etik og Jihad. Han havde læst bogen, længe inden han tog afsted, men downloadede den et par uger inden afrejsen. Han tog mange bøger med til Syrien. Denne var en af mange religiøse tekster, han havde med. Han studerede på daværende tidspunkt religion.

Forespurgt om han ville bruge bogens indhold på rejsen, forklarede han, at det er en teologisk og middelalderlig bog. Det eneste, han ville kunne bruge den til, var at opdatere sig på de principper, der er i bogen. Den kan ikke bruges til noget praktisk.

Forespurgt hvorfor han, når han havde læst den tidligere, valgte at downloade den og tage den med til Syrien, forklarede han, at det var fordi, han ikke havde den i fysisk form, altså som fysisk bog.

Tiltalte har ad bilag F.3.11 om udlæsning af materiale fra sin MacBook og pdf-dokumentet "Ad-Dala 'il", forklaret, at det bare er endnu en teologisk bog. Den blev skrevet af en saudiarabisk lærd for ca. 200 år siden. Det var en del af tiltaltes studier. Han kan ikke huske pdf-dokumentet "So do not fear them", men titlen er en talemåde fra Koranen. Dokumenterne "In the Shade of the Quran" skrevet af Sayyid Qutb er forfatterens kommentarer til Koranen. Det er mainstream, og man vil kunne finde bogen hos de fleste muslimske boghandlere. Han havde den, fordi han studerede meget på daværende tidspunkt.

Foreholdt bilag F.3.14 om internetsøgningerne og søgningerne på Anwar Al-Awlaki forklarede han, at han i flere år havde lyttet til Al-Awlakis taler. Han så aldrig noget problem i det. Vedrørende søgningerne på solopladere, vidste han da, at han skulle til Syrien, hvor der ofte ikke er elektricitet. Han havde fået at vide, at det ville være godt at have en soloplader med til at oplade telefonen. Vedrørende linket til bogen om Osama bin Laden havde en af hans venner, som studerede politik, sagt, at det, som er en akademisk tekst om bin Laden, var interessant, og at han skulle kigge på det. Søgningen på Abu Bakr al Baghdadi blev foretaget på det tidspunkt, hvor han begyndte at lære noget om IS. Han søgte for at få mere viden. Hans venner havde jo tilsluttet sig dem. Søgningerne om droner skyldes, at han studerede til mekanisk ingeniør og en af opgaverne var at undersøge droner. Dronesøgningerne relaterer sig altså alle til hans studie. Søgningerne vedrørende Al-Shabaab var, så vidt han husker, fordi det var gruppens kommentarer på angrebet i London. Han ville gerne vide deres standpunkt vedrørende overfaldet.

Foreholdt bilag F.3.15, side 2 og kontoen ” ” har han forklaret, at det var for at komme i kontakt med X1 . Han vidste ikke noget om, at profilen skulle tilhøre Al-Shabaab. Han troede, at det var X1's fætter eller noget lignende. Han kan ikke huske at have besøgt profilen og kan derfor heller ikke huske baggrunden.

Foreholdt bilag F.1.4.2, afskrift af samtale med X6 , forklarede han, at det er rigtigt, at Dawla er en forkortelse for IS. Det er også rigtigt, at han i samtalen fortæller X6 om sine oplevelser og den tvivl, han havde, samt at første del af samtalen handlede om X1 og hans indflydelse.

X1's indflydelse i forhold til tiltalte var mere generel og i forhold til religionen. Han havde ikke meget at gøre med tiltaltes beslutning om at tage til Syrien. X1 sagde ikke direkte til ham, at han skulle tage afsted, men X1 mente, at det ville være en god ide at tage til Somalia og bo der på et tidspunkt. Han er ikke 100 % sikker på X1's indflydelse på de tre andre fyre, men de havde lektioner sammen. Hvis X1 har fortalt dem eller instruerede dem til at tage til Syrien, er det noget, tiltalte ikke er klar over. X1 havde stor indflydelse på dem alle, men det var forskelligt fra person til person.

Det er rigtigt, at X7 og han skulle være rejst sammen til Syrien. Der var ikke megen forberedelse. X7 kom og sagde, at han ville med. De boede derfor deres billetter sammen. De talte lidt om det, men ikke så meget. X7 ville rejse, fordi hans lillebror var rejst. X7 kom til tiltalte, fordi han vidste, at han var ven med lillebroren. Han gik ud fra eller forstod, at X7 ville afsted for at kæmpe. Han er ikke 100 % sikker, men sådan lod det til at være. Han var ikke sikker på, om det også var IS, som X7 ville tilslutte sig.

Foreholdt at tiltalte side 72 sagde "...jeg siger ikke, hvem jeg tilsluttede mig eller noget, ..." og foreholdt, at det lyder som om, han tilsluttede sig nogen, samt forespurgt om han tilsluttede sig IS, forklarede han, at det gjorde han ikke. Udtalelsen var generelt ment, og fordi han levede i områder, som var kontrolleret af IS. Han tilsluttede sig ikke nogen gruppe i Syrien. Det, han sagde til X6, var, at de engelske myndigheder allerede vidste, at han var taget til Sham. Han sagde, at han ikke havde noget at skjule. Der, hvor han siger, at han ikke sagde, hvem han tilsluttede sig, er dårligt formuleret og relaterer sig til udtalelsen om, at han ikke sagde, at han gjorde noget særligt. Han har en tendens til at stamme meget, når han taler. Det er et eksempel på en dårlig formulering.

Foreholdt at han side 87 øverst synes at sige, at han havde været en del af Dawla, bare ikke så meget, og at han tidligere side 86 siger, at han stod af, forklarede han, at han med "stod af" mente, at han ville ud af området. Grunden til, at han blev fængslet af IS, var, at man som udlænding skulle have tilladelse til at forlade områder, som var IS kontrolleret. Det refererede ikke til, at han ville ud af gruppen, men til, at han ville væk fra området. Som han har forklaret tidligere, var han ikke en del af IS, men var uafhængig og levede blandt civilbefolkningen.

I fængslet var der både folk, civile, som ville ud af området og tidligere IS-medlemmer, som ville væk fra gruppen.

"Jasuus" betyder spion eller informant. En af grundene til, at han blev arresteret, var sikkert, at de troede, at han var spion, idet han boede blandt civilbefolkningen.

Forespurgt om man som civil boende i et IS kontrolleret område skulle have tilladelse til at forlade området, forklarede han, at det skulle man, især hvis man ville ind i Tyrkiet. Hans situation var speciel, idet han var udlænding, og det var mere mistænkeligt end en fra lokalbefolkningen. Han går ud fra, at de, hvis han havde været en almindelig syrer, ikke ville have været så hårde ved ham. Problemet var også, at der var mange personer, der havde infiltreret IS og spionerede. De begyndte derfor at udøve mere kontrol og holde tjek på rejser ud af området, særligt til Tyrkiet.

Forespurgt om han ved, om alle civile skulle have tilladelse til at rejse ud af området, forklarede han, at hver eneste skulle have tilladelse. Der var et kontor, hvor man skulle have et stempel, som skulle fremvises ved deres checkpoints.

Han er overordnet enig i vidnet VI's beskrivelse af IS. Vedrørende spørgsmålet om hvor meget IS kontrollerer moskeerne herunder i de små landsbyer, oplevede han, at IS generelt havde indflydelse, men at kontrollen i landsbyerne var mere begrænset. F.eks. hvor han var, i en landsby i ørkenen, var kontrollen ikke så stærk som andre steder. Mange af de

moskeer, hvor han bad, havde man imamer, som ikke var tilknyttet IS. De sympatiserede måske med IS eller gemte deres følelser, men var ikke medlem. De var der før, IS overtog kontrollen og efter. Han var ikke udnævnt som imam, altså som et fast job. Hvis han havde været ansat som imam og havde fået løn for jobbet, ville han nok skulle gå igennem IS.

Han vil gerne tydeliggøre, at det, at han ledede bønner engang imellem i nogle moskeer, ikke gjorde ham til imam. At en person f.eks. leder eftermiddagsbønnen, hvis imamen ikke er til stede, kræver ikke, at man har sværget troskab til IS. Man kan lede bønner, hvis man har kendskab til koranen, og det kan gøres af et hvilket som helst medlem af moskeen. Han så ofte helt almindelige mennesker lede bønner. Selve bønner, hvoraf der er 5 dagligt, er ens overalt i hele verden. Det består i at recitere dele af koranen, som er den samme uanset hvor man befinder sig og uanset ens ideologi. Som vidnet forklarede, er der små forskelle mht. hvordan man står, bevæger arme og ben, men indholdet i bønner er den samme. Det er ikke muligt ved kropssprog at vise sympati med IS. Det vil kun være muligt, hvis det var en prædiken. Han ledede kun bønner engang imellem.

Han kan kun udtale sig om det område, hvor han var. I den moske, hvor han bad i, ville fredagsprædikenen normalt blive forestået af imamen. Fredag er en speciel dag, hvor man både har en fredagsbøn og en fredagsprædiken. Der kom også engang imellem, måske hver 2-3 uge, et IS medlem, som gav en propagandatale. Fredagsprædikenen blev foretaget af en rigtig, altså ansat, imam. De andre ugedage er der fem daglige bønner og ingen sædvanlig prædiken.

I hans undervisning skulle han ikke agitere eller promovere IS, men man kunne på den anden side ikke sige noget, som gik imod dem. Det, at han underviste, havde ikke nogen relation til en politisk eller ideologisk måde at leve på. Han er enig i, at læger, fabriksarbejdere og andre der arbejdede og folk der var der, før IS tog over og som blev der, ikke nødvendigvis skulle sværge troskab.

Forespurgt om man, hvis man havde en funktion i samfundet og ikke havde sværget troskab måtte indordne sig under IS's regler, forklarede han, at det ikke var sådan, at de blev undersøgt eller tjekket ekstra og udspurgt, men de skulle indordne sig. Det var, som han har forklaret om sine egne forhold. Det ville være meget farligt at tale imod IS. Man gjorde det kun indenfor hjemmets fire vægge. Han sad med mange civile, som inden for hjemmets fire vægge havde betæneligheder i forhold til IS, men udenfor sagde noget andet.

Foreholdt at vidnet forklarede, at brugen af betegnelsen Dawla havde en positiv undertone, forklarede han, at han ikke er enig. F.eks. i samtalen med X6 siger han flere gange Dawla, mafia og gangsters. Hvis man siger Dawlatul-islam siger man staten islam og dermed i en positiv mening.

Han fik sit abu navn, før han rejste til Syrien. Han kan ikke huske præcist, hvornår han begyndte at bruge det. X1 havde en kunja, fra han var omkring 14 år. Da tiltalte blev 17 år, begyndte han at bruge kunja med sine venner. F.eks. hvis han fik en søn, som hed Ahmed, ville han et stykke tid blive kaldt abu Ahmed, indtil han bestemte sig til noget andet. X1 havde abu Jafra indtil han fik et barn, hvor han ændrede det til noget andet. Tiltalte overvejede at kalde en evt. søn Mumin. At abu betegnelsen skulle være udtryk for, at man er IS kriger, er en af de skøreste ting, han har hørt i denne sag.

Foreholdt at han tidligere har forklaret, at ordet kuleel kan betyde varm, eller at man skal gå stille med dørene, forklarede han, at det, når han eller X5 brugte det også kan betyde sært eller mærkeligt. F.eks. hold op med at være kuleel, som hold op med at være sær.

Tiltalte forklarede vedrørende bilag V.1, linje 2128 – 2180, at det ikke er udtryk for at han støtter nogen, som ville rejse til Syrien. Han kan næsten ikke huske korrespondancen. Det er næsten 5 år siden.

Vedrørende linje 2202 spurgte han hvad dropbokslogin'et var. Han kan ikke huske hvorfor. Der var en fælles dropboks, som han og hans venner delte. Han havde ikke adgang til den, og det var nok her han spurgte efter et login. Politiet spurgte ham meget om dropboksen, og han forklarede, at det ikke var ham, som styrede den, og at han først på dette tidspunkt fik et login.

Vedrørende linje 3806 – 4125 forklarede han, at det handlede om hans rejseplaner. Han forsøgte at få hjælp til at rejse til Syrien. Han vidste på dette tidspunkt, at de kæmpede.

Vedrørende linje 4145 forklarede han, at han var bekymret for, om han havde ændret mening med hensyn til at rejse og ikke ville komme med. Tiltalte brød sig ikke om at rejse alene.

Vedrørende linje 4149 er det det samme som før. Han var bekymret for, at han ville ændre mening.

Vedrørende linje 4180 vidste han, at X7 ville tage derved for at kæmpe. Derfor forklarede han ham, at de fleste, som ville kæmpe, tog i træning først. Derefter var det ikke noget problem at få konen med.

Vedrørende linje 4190 var hans MacBook fuld. Der var ikke mere hukommelsesplads, og han vidste, at X7 havde en i overskud, som han kunne få. Det er den samme, som politiet beslaglagde i lufthavnen. Det er altså egentlig ikke tiltaltes disk.

Tiltalte forklarede ad bilag F.1.43, at det ser ud som om, det var ham, der

sendte beskederne, men han kan ikke huske samtalen.

Foreholdt at tiltalte under første retsdag forklarede, at muaskar betyder træningslejr, forklarede han, at det betyder det ofte, men ikke altid. Det kan også betyde en lejr. Han var i Tyrkiet, da han sendte beskederne, og det har sikkert noget at gøre med, at han var på vej til Syrien og skulle samles op.

Foreholdt at det kan lyde som om, at han var på vej til træningslejr og var glad for det, forklarede han, at det er umuligt. Han var da stadig i Tyrkiet, hvor han blev nogle dage længere. Derfor tror han, at det refererer til, at han skulle til sine venner i Syrien. Han husker ikke den konkrete samtale.

Foreholdt at X⁵ under sin sag forklarede, at han forstod beskeden sådan, at tiltalte nærmede sig en lejr og håbede at komme ind i den snart, forklarede han, at han allerede har sagt, at han mener, at X⁵'s udtalelser alene er baseret på X⁵'s egne formodninger. Han sagde på intet tidspunkt til ham, at han var i en træningslejr eller kæmpede. Han fastholder, at han var i Tyrkiet på det tidspunkt. Hvis X⁵ tolkede det sådan, er det hans fortolkning baseret på det, som nogle af hans andre venner var i gang med.

Muaskar kan alt efter konteksten betyde et sted, en lejr eller en træningslejr. Han tror derfor, at det betyder, at han snart ville blive samlet op for at komme til Syrien, for at komme til den lejr, hvor hans venner var. Han kan ikke huske, at han skulle have sagt, at det kun betød træningslejr. Politiet stillede ham spørgsmål om ordet. Han kan ikke huske, hvad han præcist svarede, men tror, at han sagde træningslejr. Han sagde ikke, at det kun havde den ene betydning. Det kan betyde en base, et sted, hvor folk er.

Foreholdt fra bilag C.3.2, afhøring af 25. januar 2017, side 48, forklarede han, at det er rigtigt, at han sagde, at det kunne referere til en lejr. Det kan også være et sted, hvor folk befinder sig. Hvis han fra Tyrkiet sagde muaskar, må det have betydet, at han ville blive samlet op og transporteret til safehouse. Det ville have været umuligt at tage til en træningslejr den dag. Han vidste, at han først ville blive taget til et safehouse.

Tiltalte har ad bilag V.3, linje 1493 forklaret, at han begyndte at miste sin forbindelse efter, at han forlod hotellet. Han blev i et safehouse på den tyrkiske side nogle dage, men han forlod hotellet den 27. november 2013.

Samme bilag, linje 1536, forklarede han, at han nok ikke er sikker på, hvor tiltalte er. Han formoder, at han er taget til et andet område. "Jn muaskar" betyder Jabhat al-Nusra, og han ved, at de altid tager telefonen i denne gruppe.

Forespurgt om det kan være en skrivfejl, at der skulle stå "in", forklarede han, at de bruger altid "jn" som Jabhat al-Nusra. Af konteksten fremgår det også tydeligt, at de ved, at telefonen bliver taget fra en hos Jabhat al-Nusra.

Når de sendte beskeder om Jabhat al-Nusra bruge de altid jn. Smuglerne gav en valget, om man ville til Jahbat al-Nusra eller IS område. X³ vidste ikke, før han fik besked fra X⁵, at tiltalte var taget til Syrien. Mange fra Manchester tog til Jahbat al-Nusra.

Vedrørende bilag V.1 og linje 5032, har han forklaret, at det, hvis man bruger ordet dawla, ikke nødvendigvis er fordi, man er en del af IS. De fleste lokale ville sige dawla, selvom de måske heller ville bruge daesh som er nedsettende.

Vedrørende bilag V.3 og linje 2051-2054 og foreholdt at X⁵ har kodet tiltalte ind som abu al-mumen al somali, forklarede han, at han havde sagt, at hans navn var abu mumin. X⁵ begyndte selv at bruge al-somali og finlandee. Det er nok fordi, tiltalte er delvis somalier. Han kan ikke huske, at andre har kaldt ham abu al-mumen al-somali.

Han udfyldte ikke formularer, da han var i lagerbygningen hos IS, men han besvarede nogle spørgsmål. De spurgte f.eks. om hans navn, og hvem han kendte. Han sagde abu mumin. Han brugte ikke tilføjelsen al-Somali, men det er muligt, at folk selv har tilføjet det, fordi man viste, at han delvist havde somalisk blod i årenerne.

Forespurgt om personen på medlemslisten med kunjaen "al mumin al-somali" forklarede han, at han ikke ved, om det kan være ham. Han så ikke nogen udfylde noget.

Vedrørende samme bilag, linje 2018, har han forklaret, at han ikke kan huske, om det var ham selv han refererede til.

Vedrørende linje 2050 og følgende, at det er et screenshot af X⁵'s telefon. Korrespondancen handler om, at der var nogen, som havde haft fingre i tiltaltes telefon, nok i Tyrkiet. Han var lidt paranoid på daværende tidspunkt, og det var det, han skrev om. Der var ingen Assad spion involveret.

Vedrørende linje 2412 og følgende, at han ikke er enig i, at det nødvendigvis betyder at dræbe folk. Han ved heller ikke, om det refererer til tiltalte eller til de, han er sammen med. Han havde selvfølgelig en ide om, hvad han mente, noget der har relation til kamp. Kuleel betyder hold op med at stille skøre spørgsmål. Han har mange gange sagt til ham, at han skulle holde op med at være kuleel, som holde op med at være skør.

Foreholdt at X⁵ forklarede, at han skrev sådan for at spørge, om tiltalte slog folk ihjel, for at finde ud af om tiltalte kæmpede, og forespurgt hvorfor tiltalte da ikke tog afstand herfra, forklarede han, at det var nøjagtig det, han gjorde. Kuleel betyder hold op med at stille mærkelige (weird) spørgsmål. Han gjorde det her blot kort ved kun at skrive kuleel.

Foreholdt om det ikke også kunne betyde, at det var hemmeligt, forklarede han, at det ikke var, hvad han mente.

Vedrørende linje 2414, at han ikke blot besvarede det aktuelle spørgsmål, men også de fremtidige spørgsmål X⁵ måtte have. Det var en måde at stoppe X⁵ på. Derfor holdt han det meget kort.

Vedrørende bilag V.1, linje 7660, at kuleel betyder igen mærkeligt eller sært. De synes, det var mærkeligt, at han brugte dele af sit liv som propaganda. Han var da begyndte at arbejde med rekruttering og forsøgte at få det til at lyde som om, det var noget godt og cool. Tiltalte fandt både indholdet og det, at han lagde det på Tumblr sært. Han refererer til lektioner i Manchester, mens tiltalte var i Leeds. Det var ham, Muhammed og X³. Tiltalte deltog aldrig i nogen hemmelige lektioner, eller i nogen af X¹'s undervisningstimer.

Vedrørende linje 8717 og følgende, at han ikke kan huske samtalen. Måske legede han med X⁵. Han sagde, at han ikke vidste, hvem Abu-Qaqa var, og at X⁵ var sær. Ud fra samtalen ville han nok ikke gøre det arbejde, som X⁵ ville have ham til. Han kan ikke huske det. Der var da stridigheder mellem IS og de andre grupper. Det var der fra februar og fremad, men han kan ikke se, hvordan samtalen skulle relatere til det. Videoen var om to lærde og på arabisk. X⁵ ville have abu-Qaqa til at se den og tiltalte til at oversætte, idet abu-Qaqa ikke taler arabisk.

V2 har som vidne forklaret, at han er Detective Sergeant ved politiet i England og arbejder i en specialenhed, North West Counter Terror Unit, som arbejder med antiterrorer sager. Han er ledende efterforsker og arbejder i Manchester, men afdelingen dækker hele det nordvestlige England. Det er en specialafdeling, som arbejder med terrorisme. De laver ikke andet politiarbejde. Han har efterforsket terrorisme siden 2004, i alle årene i samme afdeling. De dækker alle typer terrorisme, både indenrigs og international terrorisme og alle grupper. De har haft mange sager omkring såkaldte fremmedkrigere i Syrien, helt fra begyndelsen i 2012 og 2013 og både vedrørende personer, som er blevet dræbt i Syrien, og personer som er vendt tilbage. Typisk starter efterforskningen omkring en bestemt person og spredt sig til andre, som måtte være tilknyttet vedkommende.

Det er rigtigt, at sagen vedrørende tiltalte i England har været efterforsket under navnet Operation Clame. Det begyndte i 2013 og dækkede oprindeligt 9 personer. Det er spredt ud derfra til deres tilknyttede. Han var den første efterforsker på sagen og har fulgt den hele vejen igennem.

Afdelingen samarbejder med mange forskellige agenturer og får informationer ind herfra. I denne sag var de knyttet sammen med et agentur eller afdeling i sydøst England. Der kiggede man på terrorisme og finansiering heraf,

og der var link mod Manchester. De assisterede med at anholde personen, der var i Manchester, og afdelingen i sydøst England foretog afhøringen af vedkommende. Som det udviklede sig, kunne de se forbindelser til andre personer i Manchesterområdet. De startede derfor omkring september/oktober 2013 en efterforskning, som omhandlede tiltalte og flere andre, som havde forbindelse til ham. Sagen startede for alvor op, da de, i forbindelse med at tiltalte forsøgte at forlade England den 21. november 2013, i lufthavnen konfiskerede forskelligt elektronisk udstyr. På enhederne var der to års kommunikation bl.a. via WhatsApp mellem tiltalte og andre. Da de undersøgte materialet, kunne de se, at tre personer fra kredsen var rejst til Syrien den 6. oktober 2013, og at flere af dem havde været i Egypten samme år. Det er rigtigt, at politiet ikke overvågede personerne allerede i oktober.

X1, X2, X7, X4, X3, tiltalte og X5 indgår i den såkaldte Manchestergruppe, som efterforskningen har omfattet. Derudover visse ægtefæller og bekendte. X4, X3 og X2 var de tre, som rejste til Syrien i oktober. De var nogen af de første, som etablerede sig som ISIS kæmpere, og de blev ret højprofilerede. Særligt X2 blev en, som inspirerede mange fra England og andre lande i hele verden til at tage til Syrien og tilslutte sig IS. Det var ikke møntet på andre grupper, kun IS. Der var kommunikation med Al-Shabaab og også kontakter til krigere i Somalia, men de tre var Syrienskrigere og blev alle dræbt i Syrien. X3 var den første, der døde. X4 udførte en selvmordsmission i Irak, men det vides ikke præcist hvornår. Den sidste, der døde, var X2. Han blev et meget højt placeret IS medlem, som inspirerede og radikaliserede andre. Han døde meget senere end de øvrige. Han blev såret i foden, vist i 2013, i et angreb, hvor Iftikar Jamaan, en anden kendt IS kriger fra England, blev dræbt. Det tog X2 væk fra frontline kampene. Da han blev såret, blev han taget til hospital. X3 interviewede ham på hospitalet, og lydoptagelsen blev lagt på YouTube. Efter at han var blevet såret, indtog X2 i høj grad en rolle i markedsføringen af IS. Han ved ikke, om X2 fortsatte med at kæmpe, men han lavede en masse posts på adskillige Twitterkonti, hvor han under navnet Abu Qaqa spredte budskabet med forskellige udtalelser og billeder, bl.a. et, hvor han holder et afhugget hoved.

X1 var personen, som sydøst Englands politi var interesseret i, og som blev arresteret og afhørt. X1 var emiren; læreren i gruppen, og han underviste de andre. Han havde kontakt med både Al-Shabaab i Somalia og IS i Syrien. I en kommunikation nævner han, at han er ven med lederen af Mujahedeen i Syrien. Han organiserede og hjalp med, at de tre kunne tage til Syrien i oktober. Han gav, da han og andre var i Egypten, gruppen, herunder tiltalte, instruktion om det, man kalder Shout, altså hvilket sted de skulle tage til og gav tilladelse til, at de kunne tage afsted. Tiltalte fulgte ham til Kairo lufthavn, hvorefter X1 fløj til Somalia. X1 har to tvillingsøstre, som er i Syrien hos IS. Der kører ved et andet team en separat efterforskning vedrørende søstrene. Han er bekendt med, at man har set videoer, hvor de to

kvinder har brugt skydevåben. De tog til Syrien for at blev gift med IS krige-
re.

X7 var storebror til X4 og skolelærer. Det var meningen, at han skulle være rejst sammen med tiltalte den 21. november 2013, men familien gemte hans pas. Han søgte om et nyt pas og ville være fulgt efter senere, hvor han skulle have taget X5 med. X7 blev anholdt og er dømt for at gøre klar til terror og for bl.a. at have indkøbt ting, som X2 havde bedt ham om til brug i Syrien. X5 er fundet skyldig i terrorisme; i at have været et kommunikationscenter for de, som var i Syrien og Somalia.

Alle sager vedrørende de nævnte personer har været under vidnets kontrol, og han assisterede derfor også anklagemyndigheden under sagerne mod X7 og X5. Grunden var, at bevismaterialet er konspirationsbevis, hvor det er vigtigt at finde trådene. Han var til stede i retten under de 10 dage, hvor X5 afgav forklaring. Det var i X5's sag ubestridt, at tiltalte rejste til Syrien som ISIS kæmper. Det var også ubestridt fra X5's side.

En SOE sammensættes sådan, at den indeholder oplysninger, som anklageren og forsvareren er blevet enige om, er relevant som bevismateriale. Dens formål er til retssagen og for at gøre sagen smidig.

I de SOE'er, som engelsk politiet har afleveret til dansk politi, er der ingen indikationer på, at tiltalte, inden han tog til Syrien, søgte på nødhjælpsorganisationer eller lignende. I X7's sag var det forsvarets synspunkt, at X7 ville til Syrien for at hjælpe civilbefolkningen og ikke for at kæmpe, altså velgørenhed. Analytikeren så på materialet på alle enhederne og fandt kun to referencer til velgørenhed. Det handlede om en gruppe på WhatsApp, hvor der blev spurgt til donationer til islamisk velgørenhed. Der var ingen spor efter søgninger på nødhjælp eller velgørenhed i Syrien.

Han burde være bekendt med hvilke SOE'er, der er afleveret til dansk politi. Det var ham som, sammen med anklagemyndigheden og forsvaret, sammensatte SOE'erne. Der blev produceret en særlig SOE til hver af de to engelske sager, men der blev også lavet en overordnet SOE, som indeholder det hele. Grunden til, at de ikke brugte sidstnævnte, sagens bilag V1, under retssagerne var, at den indeholder alt. Forsvareren og anklageren vurderede ud fra den, hvad der var relevant, og hvad der ikke var relevant til den konkrete sag. Det er downloadet data fra de elektroniske enheder. WhatsApp, KiK og de forskellige platforme er downloadet og medtaget i SOE'en, som er en kronologisk opremsning. SOE'en i V1 indeholder f.eks. også downloads på ægtefællers telefon; data som ikke vil blive medtaget på den endelige SOE.

SOE'en, som er bilageret V3, er den SOE, som blev anvendt i sagen mod X5. Den indeholder et uddrag af oplysningerne i V1, samt evt. yderli-

gere oplysninger, som måtte være relevante i X5's sag, f.eks. oplysninger om økonomi og rejser. V1 indeholder ikke alt data på de elektroniske enheder. Al data vil inkludere f.eks. telefonbøger, altså kontaktlister, og web-browsing, og vil være lagt på analytikerens diskette. En enhed kan indeholde en massiv mængde data og ikke alt bliver medtaget i SOE'en.

I SOE'en i bilag V1 er der ikke noget, som understøtter, at tiltalte tog til Syrien, fordi han ville leve i et islamisk samfund og ville hjælpe civilbefolkningen.

Forespurgt til den arabiske brug af "Abu" og et tilnavn, forklarede han, at det er helt normalt, at de, som er taget ud fra England, har taget et Kunja; et kæle- eller kaldenavn. X2's var Abu Qaqa. X3's var Abu Layth al-Khorisani, som betyder fra Afghanistan. I de engelske sager har politiet skullet bevise, at et bestemt Kunja tilhørte en bestemt person. Der er flere årsager til, at Kunjanavnet bliver brugt. Den første er operativ, altså så man ikke bruger sit eget navn. En anden er, at det kan forklare f.eks. hvor man er fra. Gruppen af dem fra England blev kaldt Al Britani. X3's al-Khorisani betyder, at han er fra Afghanistan. Hovedårsagen til brug af navnet er, at man vil etablere sig som et navn, så man bliver kendt på det navn. Det er et selv-promoverende mærke.

Forespurgt om han under sit arbejde har fået kendskab til sager, hvor Abu navnet er blevet brugt, uden at det havde relation til, at vedkommende var kriger, forklarede han, at det har han ikke. Det begyndte i Pakistan i træningslejrene. En person i en træningslejr blev kaldt et og i en anden lejr noget andet. Kun de andre fra pågældende lejr kendte personen under det bestemte navn. Det var en sikkerhedsforanstaltning, som skulle forhindre spionage og infiltration. Sådan startede det. Han forbinder Abu-navnet med en krigersrolle.

Forespurgt om han er stødt på Abu navne på folk, som udfører humanitært arbejde eller nødhjælp i Syrien, forklarede han, at det har de ikke.

Forespurgt om hans påstand er, at Abu navnet kun bruges, hvis man er Syrienskriger, forklarede han, at det er det ikke.

Forespurgt om han er bekendt med, at hvis ens ældste søn hedder Ali, bliver man kaldt Abu Ali, forklarede han, at det sædvanligvis er et navn eller et sted og nogle gange historiske figurer eller steder. Det er ikke brugen af ordet Abu, men brugen af kunjaen. I de terrørsager, som de har arbejdet med i England, har alle krigerne haft et særligt navn, som begynder med Abu. Han har ingen kendskab til, om almindelige borgere bruger Abu navne.

Forespurgt om han er bekendt med, at man som ganske almindelig borger kan kalde sig Abu et eller andet, uden at man på nogen måde har en relation til at være Syrienskriger, sympatisør for Al-Shabab eller andre terrororgani-

sationer, forklarede han, at det ved han ikke, for han kan kun følge bevismaterialet i sagen. Og i denne sag har Kunja'erne et operativt formål. Han taler ikke arabisk.

SOE'en i bilag VI var, da den blev produceret, alt materiale fra kommunikation på de sociale medier. Man vil kunne se i X5's sag, at råmaterialet blev genundersøgt og en side tilføjet, idet der blev trukket yderligere rådata ud og indsat i SOE'en. Det blev gjort efterhånden, som sagen kørte og udviklede sig f.eks. efter hvilke udtalelser, X5 kom med.

Forespurgt hvor det ekstra materiale kom fra, såfremt SOE'en i VI indeholdt alt data, forklarede han, at der er en misforståelse med hensyn til det downloadede og SOE'en. Når man downloader fra en telefon, bruger man noget software. Softwaren opdateres regelmæssigt, og der kommer nye apps. Da X5's sag kom i retten var der en anden softwareversion, end da materialet fra enhederne blev undersøgt til VI versionen. Derfor spørger politiet forsvaret, om der skal undersøges for særlige ting. Herefter kører de programmer, som de bliver bedt om. Det var f.eks. tilfældet i sagen mod X7 med hensyn til nødhjælpstemaet. Det kaldes nøgleordssøgninger.

Forespurgt om det skal forstås sådan, at en forsvarer for tiltalte i en britisk sag kunne have bedt politiet om at søge efter yderligere materiale, forklarede han, at i en britisk sag skal forsvareren komme med sin påstand. Politiet skal herefter søge efter, om der er bevismateriale, der støtter påstanden. VI er den komplette kopi af download, som den var på daværende tidspunkt. I den er der f.eks. ikke opkaldsdata, idet det var for gammelt.

Han tror, at VI også indeholder websøgninger, altså browsersøgninger, hvis de har været relevante. Abu Qaqas sociale medier ville fylde hele rummet. Man må holde det håndterlig. SOE'en er et dokument, som produceres for at assistere retten. Hvis man medtog hver en bid af data fra en enhed, ville sagen tage år. En almindelig telefon kan indeholde 128 gb. Der er medtaget det, som efter forsvarets og anklagerens opfattelse er relevante materiale.

På ny forespurgt om VI også indeholder webbrowsersøgninger, forklarede han, at han vil skulle se i materialet for at være sikker. Han tror det. Det afhænger af enheden, som er undersøgt. Mange enheder var telefoner og tablets og ikke stationære computere.

V3 er uddrag af VI og indeholder derudover yderligere materiale, som var relevant for X5 sagen, og som ikke er fra en enhed. Der er mere i SOE'en end bare materiale fra en telefon. I hver retssag er dokumentet tilpasset til den konkrete sag. Den komplette version blev produceret, idet det kan være nødvendigt at kunne se f.eks. forudgående og efterfølgende kommunikation i forhold til en konkret sagsrelevant kommunikation, som kunne være en enkelt sætning. Her hvor der f.eks. er flere personer, som taler via WhatsApp, giver det ingen mening, hvis man kun ser på en persons udtalelser.

V3 har som vidne forklaret, at han er Detective Constable i antiterror-afdelingen i politiet i Nordvestengland og kollega til V2. Han har også deltaget i operation Claime og var med stort set fra starten. Han kom med fra oktober 2013. Han har 10 års erfaring med at efterforske terrrorsager og ca. 3 års erfaring i grænseterrrorsager. Han har erfaring med andre sager vedrørende fremmedkrigere, der er taget til Syrien.

Mange af de slangudtryk, som kan findes i SOE'en, bruges i hele England. Enkelte bruges kun i Manchesterområdet.

Han har på et tidspunkt været med til at lave listen, fremlagt i dansk oversættelse som bilag F.1.1.2.

Foreholdt ordlisten side 4, udtrykket "Bare", forklarede han, at det er ret almindeligt blandt yngre mænd og nok mere almindeligt blandt dem, som bor i større byer. Det kan også betyde meget eller mange, altså et stort antal. F.eks. en ung mand, som er på et diskotek vil sige, der er "bare" personer her, der er mange personer her; forstået som, det er fyldt.

Han ved ikke om udtrykket "Mandem", listen side 10, er et engelsk slangudtryk eller noget, der kommer af fremmedsprog f.eks. arabisk. Det bruges mest blandt yngre mænd og ofte i bandekulturer. Mandem kan dække en gruppe af kriminelle eller en bande. Det er ikke en term, som bruges af almindelige mennesker til at beskrive dem selv. Det er et udtryk, som bruges internt i en gruppe eller miljø. Det kan også betyde personer, der ikke er helt rene i kanten, personer, man ikke bryder sig om.

Vedrørende ordet "Shout", side 13, betyder det i almindelig tale at råbe eller tale højt. Her har det en helt anden betydning. Oversættelsen i ordlisten og referencen til Jihad kommer af konteksten i sagen. I den betydning betyder det et kald; at være kaldet. Et enkelt eksempel er, hvis man er brandmand i England. De forskellige opgaver, man bliver sendt ud til, vil man referere til som et Shout, altså en opgave man bliver kaldt ud til. Politiets oversættelse i listen er baseret på konteksten i sagen, i kommunikation der er brugt. Han kan ikke huske, at han er stødt på denne brug af ordet i andre sager end blandt denne gruppe.

Foreholdt at tiltalte har forklaret, at han opfatter ordet som noget med at tage et bestemt sted hen, f.eks. hvis man siger "McDonalds is the Shout" betyder det, at McDonalds er stedet at gå hen, forklarede han, at det, i den kommunikation han har set, vil overraske ham. Hvis ordet blev brugt på en bestemt måde, ville han forvente, at stedet f.eks. McDonald blev sagt. F.eks. hvis man går til en fodboldkamp, vil man sige, give mig et shout, altså kald, når du tager afsted til kampen. Dette, at det er specifikt, mangler her. Det antyder, at personerne, som deltog i samtalen, allerede ved, hvad det specifikke

er. Det behøver ikke at blive forklaret.

Ordet "smacked" side 13 og udtrykket "smacked it" samme side er forskellige. Ordet smacked afhænger af konteksten. Det betyder normalt, at man har tabt; at man er overvundet. For at bruge en fodboldanalogi, vil man sige, "mit hold smacked det andet hold", hvis man har vundet stort. I en voldelig relation vil det betyde, at den ene har tabt stort til den anden. I en væbnet konflikt at man har lidt store tab.

Hvis man spørger en anden "Are you smacking guys" afhænger meningen af sammenhængen. Isoleret vil det betyde "er I involveret i konflikt, er der tab". Hvis det bliver skrevet til en person, der befinder sig i Syrien og som muligvis befinder sig i en voldelig konflikt, vil det betyde, "er du involveret i kamp eller vold og vinder du".

Foreholdt at X⁵ har forklaret, at han forstår det som "dræber I fyre" forklarede han, at det giver mening.

Udtrykket "smacked it" er noget sværere. Det er mere praleri om at have gjort noget, der er godt eller cool. "He smacked it" betyder, at han har haft succes, at han klarede at gøre noget. Det er noget, man har opnået eller klarer rimelig nemt.

"Smacked it" og "he smashed it" kan have samme betydning. Han vil læse det som meget sammenligneligt.

Det er rigtigt, at SOE'en er en kronologisk oversigt over hændelser af forskellig karakter. Det er et vigtigt dokument, som gør det muligt for alle involverede at forstå og overskue, hvordan de forskellige hændelser har hængt sammen. Mange efterforskninger dækker et langt tidsrum og indeholder en meget stor mængde småinformationer og detaljer. De har reelt kun to slags beviser, dels vidneudsagn og dels fysisk materiale. Det, som SOE lader dem gøre, er at bruge informationen fra vidneudsagn og det fysiske materiale og sætte det i kronologisk orden, så hændelserne ikke ses isoleret. Intet kommer med i en SOE, medmindre det kommer fra en persons vidneudsagn eller fra et fysisk bevismateriale. Det skal fremgå, hvor alt, som medtages i en SOE, stammer fra.

Foreholdt at der i denne sag er indarbejdet materiale fra forskellige sociale medier og forespurgt, om det kan være en ulempe, at forskellige samtaler fra forskellige medier overlapper hinanden, forklarede han, at de kan overlappe. Det er ikke nødvendigvis en ulempe. Det er den måde, hvorpå man kan se hele billedet.

Forevist SOU, bilag V-1, linje 4364, forklarede han, at linjen omhandler en hændelse og ikke en kommunikation. I denne sag er der mange samtaler på sociale medier, men alle hændelser vil også blive medtaget. Her er der tale

om en flyafgang. 3. og 4. kolonne er selvforklarende; de viser datoen. 5. kolonne omhandler personen, som er involveret i hændelsen, her tiltalte. 6. kolonne er tom, fordi linjen ikke handler om en samtale. 8. kolonne er en opsummering af, hvad hændelsen drejer sig om. Mest vigtig er 9. kolonne, som beskriver i detaljen, præcist hvor man har fået informationen til de andre kolonner fra. Det refererer til et stykke bevismateriale, her noget fysisk, flyselskabets passagerliste. Bevismaterialet har fået bogstaver ud fra identiteten på personen, som har givet oplysningen eller forklaring. Her et navn på en medarbejder hos flyselskabet.

Den sidste kolonne bruges, hvor opsummeringen har brug for lidt ekstra forklaring. De vil så indsætte det her. Forsvareren skal acceptere det.

Foreholdt at der er flere steder, hvor arabisk skrift er oversat til engelsk, forklarede han, at oversættelsen er foretaget af en arabisk translatør, som arbejder næsten fuldtid hos afdelingen. Hvis der oversættes et enkelt ord, vil translatøren få konteksten, hvori ordet indgår.

Der er brugt forskellige farver i SOU'en, så det er lettere at identificere de enkelte typer beviser og skabe overblik. Kommunikation er en farve, rejse en anden farve. Der er ingen speciel betydning i farverne. Det er af samme årsag, at farverne på de to, som kommunikerer, er forskellige.

Det er rigtigt, at tiltalte skulle have været rejst den 21. november. Han skulle være rejst med X7 den 21. Tiltalte blev stoppet i lufthavnen og hans ejendele undersøgt.

Forespurgt hvad man fandt, da man undersøgte tiltaltes Samsung telefon, Ipod, Macbook og den eksterne LG harddisk, forklarede han, at de fire enheders indhold blev downloadet. Det overliggende tema på indholdet var mestendels Jihad. Undersøgelsen af indholdet blev måske begyndt, mens tiltalte stadig var i lufthavnen, mens størstedelen af materialet blev først gennemgået efter, at tiltalte havde forladt landet. Tiltalte fik udleveret sine andre effekter, men politiet beholdt de fire enheder, idet processen med downloadningen ikke kan gøres så hurtigt.

Foreholdt at Jihad kan betyde forskellige ting, forklarede han, at ordet har en dobbelt betydning. Det kan betyde at anstrenge sig. Det materiale, som blev fundet på de 4 enheder, var lydmateriale og dokumenter, og Jihad var ikke her i betydningen religiøs anstrengelse. Størstedelen af materialet var fra personer, som er kendt for deres syn på voldelig jihad. Jihad skal altså her forstås som voldelig, væbnet kamp. Der var også reference til politisk kamp eller anstrengelser. Forfatterne bag lydfilerne og dokumenterne er velkendt for deres ideologi om en forpligtelse til voldelig jihad. Der var også omtale af kendte terrorister og lektioner af Anwar al-Awlaki. Lektionerne var lydfiler. Anwar al-Awlaki er nærmest en ikonisk figur blandt samlevende Jihadier. Han blev født i USA og var amerikansk statsborger, født af yemenitiske for-

ældre. Han var i en del år en legitim imam. Det er rigtigt, at han blev en højt placeret Al-Qaeda figur, som blev dræbt i et amerikansk angreb i 2010 eller 2011. Han var især kendt for at være en person, som rekrutterede til Al-Qaeda.

Foreholdt at der på Macbook'en blev fundet et dokument fra al-Maqdisi, forklarede han, at Maqdisi er kendt som mentor for Musab al-Zarqawi, som var leder af Al-Qaeda i Irak.

Forespurgt om det var materiale, som politiet opfattede som ekstremistisk, forklarede han, at det var det absolut. Det var det, som startede efterforskningen i sagen.

Foreholdt at der på harddisk bl.a. blev fundet lydfiler og dokumenter af Anwar al-Awlaki, kaldet "Constants of the path of Jihad", forklarede han, at Constants of the path of Jihad oprindeligt var en bog, som blev skrevet af en anden. Anwar al-Awlaki påtog sig at lave lydfiler og videoer af disse læringer og publicerede dem på internettet. Lydfilerne er taler eller foredrag på engelsk, baseret på den originale bog eller publikation, som næsten kun handler om den islamiske pligt for muslimer til at gøre Jihad og foretage Hijra, som betyder udflytning, emigration til et sted, hvor der, hvis det er nødvendigt, skal foretages Jihad. Politiet anså absolut lydfilerne af al-Awlaki som ekstremistisk materiale. I alle de øvrige sager, han har været involveret i de seneste 10 år, har der været en vis al-Awlaki materiale. Det skyldes hans ikoniske status. Det er isoleret set ikke ulovligt at besidde materiale udarbejdet af Anwar al-Awlaki. Hijra hænger ikke automatisk samme med Jihad, men det gør de i "Constants of the path of Jihad". Awlaki taler om de to ting sammen. Som muslim kan man foretage Hijra uden nødvendigvis at gøre Jihad.

Foreholdt at der i sagen indgår en mandem mappe, som er fundet i en computer eller i en cloud på nettet, forklarede han, at han måske har set noget materiale fra folderen, men han har ikke været involveret i at undersøge det hele. Han ved ikke, hvor mappen blev fundet.

Der kan have været efterforskning mod tiltalte eller andre fra den såkaldte Manchestergruppe før 21. november 2013, men han har ikke information herom. Der var efterforskning omkring ^{XI}. I sommeren 2013 assisterede vidnet nogle kollegaer fra Sydengland med at ransage ^{XI's} hus og anholde ham.

Forespurgt om det er korrekt forstået, at ordlisten i bilag F-1-11-2 er lavet af engelsk politi med udgangspunkt i de ord og betegnelser, man har fundet i efterforskningsmaterialet, forklarede han, at det har de til en vis grad, men der har også været oversættelse på. Nogle fortolkninger og oversættelser hænger sammen med konteksten i sagen, andre er selvforklarende. "Shout" afhænger klart af konteksten. Oversættelsen af ordet i listen side 13 er baseret på, at ordet er fortolket ud fra konteksten. Han tror ikke, at ordet man-

dem bruges i en mere ironisk betydning.

Foreholdt at det fremgår af Urban Dictionary, at ordet kan fortolkes som anført side 10, men også kan bruges for en gruppe af venner eller nogen, man hænger ud med, forklarede han, at det muligvis har udviklet sig på den måde. Disse ord udvikler sig over tid.

VI har som vidne forklaret, at han er ph.d. forsker hos universiteter i henholdsvis Firenze og Paris, men aktuelt arbejder som gæsteforsker hos DIIS. Han har været hos DIIS siden marts 2017 og skal være der resten af ph.d.-forløbet, som han har været i gang med siden 2015. DIIS er en semioffentlig tænketank, som forsker inden for mange områder, som vedrører international politik og forhold, bl.a. terrorisme og jihadisme og f.eks. de sikkerhedsmæssige udfordringer, der ligger deri. Der leveres bred forskning, som det kendes fra et universitet, og ikke kun ud fra et dansk politisk perspektiv. DIIS er en politisk uafhængig organisation. Der er tilknyttet folk med mange forskellige faglige og akademiske baggrunde.

Han har siden 2015, hvor han påbegyndte sin ph.d. beskæftiget sig indgående med jihadisme eller militant islamisme og mere konkret med forholdet mellem jihadistiske grupper. Han kigger meget indgående på forholdet med IS og Al-Qaeda, og hvordan dynamikkerne mellem dem påvirker andre jihadistiske grupper. Han gør det ved på daglig basis at følge deres kommunikation og materiale og ved at interviewe folk i eller tæt på grupperne. Han har officielt arbejdet med det siden 2015, men begyndte den type forskning tilbage i 2012 og 2013. Når man forsker i jihadisme, er der kommet et pres både politisk, men også fra medierne, om, at man også forholder sig til terrorisme. De to ting er jo ikke nødvendigvis koblet sammen, men som forsker i jihadisme bliver man nødt til også at forholde sig til terrorisme, fordi der er så mange, der gerne vil høre om det.

Han følger meget indgående den verserende borgerkrig i Syrien. Det er helt centralt i forhold til hans forskning.

IS som organisation er et stort emne. Historisk set går IS tilbage til 1999 i Afghanistan. Siden flyttede den til Irak, hvor det blev til Al-Qaeda i Irak. På den måde har IS en historik. Det er en organisation, som på mange måder minder om det, vi kender som Al-Qaeda, altså en ekstrem organisation hvad angår deres ideologi, og en organisation som altid har haft som ambition at oprette et islamisk kalifat. Op igennem nullerne, hvor det var kendt som Al-Qaeda i Irak, var det primært en mindre militant gruppe, som benyttede sig af terror eller guerilla-taktikker til at bekæmpe regeringen i Irak. Al-Qaeda i Irak var en gruppe for sig indtil 2004, hvor det officielt blev en del af Al-Qaeda. Hvornår det stoppede med at være en del af Al-Qaeda, er et af de store spørgsmål mellem Al-Qaeda og IS, men det var nok en Al-Qaeda-gruppe indtil begyndelsen af 2014. Al-Qaeda i Irak blev kategoriseret som en terror-

gruppe. Det er den kategorisering, der er blevet overført, hver gang de har skiftet navn.

Forespurgt hvad der var baggrunden for, at man på et tidspunkt skiftede navn fra Al-Qaeda i Irak forklarede han, at man begyndte at udvide rent territorielt. Det så man første gang i april 2013, hvor gruppen, som da var kendt som den Islamiske Stat i Irak, ekspanderede til også at gå ind i Syrien. Gruppen skiftede i første omgang navn til Islamisk Stat i Irak og Syrien og senere i slutningen af juni 2014 til Islamisk Stat, som det kendes i dag. Navneskiftene undervejs hænger særligt sammen med de områder, de har opereret i. Der er også en reference i navnet Den Islamiske Stat til en særlig form for gruppe; en gruppe, som vil være mere end blot en militant islamistisk gruppe, men en gruppe, som har ambitioner om at opbygge en stat. Det var det, man så, efter at de ekspanderede i april 2013 til Syrien og særligt fra begyndelsen af 2014, hvor de løsrev sig fra Al-Qaeda og begyndte at etablere statslignende strukturer.

Ambitionen om at oprette en stat har altid været der, lige meget, om man snakker Al-Qaeda eller IS. Det er mere spørgsmålet om deres analyse af, hvornår tiden er rigtig. Allerede i 2006 begyndte IS i Irak at oprette ministerier, ansætte ministre, og derved tage den statsagtige struktur. Ambitionen om en statslige struktur har altid været der, men det har måske ikke tidligere været muligt for dem at være så ambitiøse, som de har været siden 2014, på grund af de meget gunstige forhold, der var i regionen, da krigen i Irak og Syrien brød ud.

IS har været i Syrien siden april 2013, men allerede i 2011 blev der fra Islamisk Stat i Irak sendt folk ind i Syrien for at oprette en gruppe. Den blev kendt som Jabhat al-Nusra og var underlagt Islamisk Stat i Irak, men der kom et brud mellem de to grupper, da ISI officielt ekspanderede til Syrien i april 2013. Da gik man fra Irak ind i det østlige Syrien og begyndte ret hurtigt at ekspandere vestpå. I april 2013 så man tropper fra ISI i Syrien. De havde flere gange før sendt delegationer ind i landet. Der var derfor folk, celler, fra ISI i Syrien også før april 2013, men det var fra det tidspunkt, man så en mere officiel indtræden i den syriske krig. Tilingen for ekspansionen til Syrien var, at de troede, at de havde kontrol over Jabhat al-Nusra, som man selv havde sendt ind to år tidligere. Men det viste sig, at Jabhat al-Nusra begyndte at agere mere og mere uafhængig af lederskabet i Irak. Man vurderede, at det var det rette tidspunkt at gå ind i landet for at styre gruppen. Mellem 2011 og 2013 var Jabhat al-Nusra og ISI samme gruppe med samme leder. Der opstod væbnet konflikt med Jabhat al-Nusra i sommeren 2013, hvor ISI var kommet ind i Syrien, og det eskalerede fuldstændig i januar 2014.

IS's overordnede mål er at oprette en stat. Det er en stat, som i sin essens skal minde om den stat, som profeten Muhammed forsøgte at oprette for 1.400 år siden, det vil sige et kalifat. Men når man kigger på de strukturer, de har oprettet, viser det sig, at det minder ufatteligt meget om den type stat,

som vi kender fra Danmark og andre lande; med en leder, nogle ministerier, som har hver deres portefølje, et retssystem, et politivæsen, en enhed som står for infrastruktur, sanitetsforhold osv. En stat, som forsøger at varetage de sociale services, som en moderne stat normalt gør.

Det er korrekt, at IS er gået fra at være en ren militant organisation til at være en organisation, der ville og kunne noget mere. Officielt begyndte man at indføre ministeriestrukturen i 2006, men i og med at de ikke da kontrollerede noget område, var det en pseudo stat. Det er først fra 2013, hvor de først i Irak og senere Syrien erobrede og kontrollerede territorier, at staten bliver udmøntet på landjorden. Ultimativt er det målet at herske over hele verden, men det er klart, at man går efter nogle delsteps, som hedder de historiske kalifater, som dækker over meget af Mellemøsten, og de områder der historisk set har været muslimske. Men ambitionen er, at kalifatet er noget globalt. Rent teoretisk er målet at få magten over alle muslimer og ultimativt over hele verden.

Den type angreb fra IS, som er set i USA og Europa siden 2014, er ikke nødvendigvis en del af deres statsopbygning, men fordi, de vurderer, at det er en strategi, som vil gavne deres projekt. Man bruger meget som begrundelse, at vestlige aktører er gået ind i Syrien og Irak og har bombet dem, og at de derfor må gøre gengæld. Man kan ikke sige, at den type angreb nødvendigvis er knyttet til en islamisk stat. Det er en taktik, som man også har set ikke islamistiske grupper benytte, som en del af deres væbnede kamp mod en fjende.

Forespurgt om han kan give eksempler på, hvordan IS adskiller sig fra andre militante islamistiske organisationer, som også er en del af kludetæppet af grupper i borgerkrigen i Syrien, forklarede han, at man kan snakke om forskelle på et meget generelt niveau og på et ufatteligt nuanceret, teologisk niveau, men vigtigst er nok, at IS modsat de andre, som også har ambitionen om et kalifat, mener at kalifatet skal oprettes nu, så snart man kan. Det er ikke noget, som ligger ud i fremtiden og som skal vente på en særlig situation. Hvis man kigger på det teologisk, har IS måske også en mere rigid, doktrinær tilgang til religion end andre grupper inklusiv Al-Qaeda. IS lægger endnu mere vægt på, at fortolkningen af religionen skal være så tekstnær som muligt. Der er ikke plads til den pragmatisme, som man trods alt ser hos andre grupper bl.a. Al-Qaeda.

Det er rigtigt, at IS kun opfatter sunni muslimer som rigtige muslimer. Det er der mange andre, som også gør. Det vil Al-Qaeda også sige, men hvordan IS definerer en sunni muslim er meget mere stringent og rigid, end Al-Qaeda vil gøre.

IS har endvidere en anden selvopfattelse end andre grupper. Andre grupper, Al Qaeda, Al-Sham og andre grupper, som har kæmpet i Irak eller Syrien, har set sig som en ud af mange grupper, som man kunne indgå i kollation med, så længe man overordnet havde det samme mål. IS har fra dag ét set sig

som mere end en gruppe; som en stat, et kalifat, der ikke samarbejdede med andre. Andre skulle tilslutte sig IS, for de kunne ikke sætte sig ned på et niveau med andre grupper.

IS har været utrolig dygtig til at tiltrække folk udefra, både fra arabiske lande, men også vestlige lande. Forskellige faktorer har været årsagen. De har fra starten været utrolig godt organiseret i Syrien. Når folk krydsede grænsen fra Tyrkiet til Syrien, var det oftest folk fra IS, der stod og tog imod og kunne tage dem et sted hen. Endvidere har IS haft et omfattende kommunikationsapparat, der producerede en masse propagandamateriale rettet mod såkaldte fremmedkrigere. Der er også helt basale faktorer, så som at de betalte bedre løn. Hvis man kom uden baggrund i en ideologisk kamp, men blot gerne ville kæmpe mod det syriske regime var økonomi også en faktor, hvor IS vandt.

Fra januar 2014 brød en krig ud mellem IS på den ene side og samtlige islamistiske og sekulære grupper på den anden side. Allerede fra sommeren 2013 sås enkeltstående tilfælde, f.eks. hvor IS likviderede Jabhat al-Nusras leder i Raqqa og begyndte at sætte ledende folk fra de andre grupper i fængsel. Men det er først fra januar 2014, at der udbrød regulær krig. Der var ideologiske forskelle mellem grupperne, men det var ikke den primære grund til kampene. Grunden er, at de har magtambitioner; de kæmper om territorie, folk og penge i et meget begrænset område. Hvis man som IS eller som en anden gruppe vil ekspandere sin territorielle kontrol må det blive på bekostning af andre grupper. Kontrollen over territorier var vigtig særligt på dette tidspunkt. Det gør, at man kan tjene penge, styre grænseovergange og dermed har adgang til flest mulige folk, der kommer udefra. Der er også en ambition hos mange af disse grupper om at blive set som den største og mest magtfulde militante, islamistiske oprørsgruppe.

Foreholdt at man i Vesten jo nok bedst kender IS som mennesker, der halslugger deres fanger, brænder mennesker levende og foretager fuldstændige uhyrlige ting og forespurgt, om IS er mere brutale end de andre islamistiske grupper, forklarede han, at vi har set eksempler fra IS på en brutalitet og en vold, som man ikke har set, i hvert fald ikke lige så ofte, fra andre grupper. Men man har også set eksempler på halshugninger foretaget af andre grupper. På den måde er IS ikke unikke, men de er unikke på den måde, at de gør det rigtig ofte og publicerer det. Andre grupper gør det, men snakker så ikke højt om det. For IS er det et mål i sig selv at blive set som den brutale gruppe, der straffer ikke rettroende muslimer.

Forespurgt om det er rigtig forstået, at Free Syrian Army, FSA, ikke er en militant islamistisk gruppe, men en militær enhed med et andet udgangspunkt, forklarede han, at FSA er en masse sekulære grupper. Sekulær, som at de ikke har ambitionen om, at et specifikt religiøst udgangspunkt skal være determinerede for den politiske stat, de gerne vil oprette. De kan som individer godt være troende, men det er ikke religionen, som skal determinere det

politiske. Det er rigtigt, at FSA ikke har et kalifat som overordnet mål. FSA har ikke på samme måde som IS været i stand til at tiltrække fremmedkrigere. I starten var der nogen, som tilsluttede sig FSA, som da også blev set som en stærk oprørsgruppe mod det syriske regime, men FSA, som er en samlebetegnelse for mange meget fragmenterede grupper, har også lidt meget under at være så fragmenteret. Derfor har de ikke været i stand til at tiltrække sig den samme støtte udefra.

Det er rigtigt, at dawla er det arabiske ord for stat, og al-dawla er ordet for staten. Dawlatul-islam er arabisk for den islamiske stat.

Forespurgt om dawla og dawlatul-islam er almindeligt anvendte ord for islamisk stat, forklarede han, at det er det, hvis man støtter IS. Muslimer, som kæmper for grupper, der bekæmper IS, vil typisk bruge andre ord til at omtale IS. Det er ord med nogle positive konnotationer, som oftest kun IS medlemmer vil bruge.

Forespurgt om det skal forstås sådan, at det er i en sammenhæng, hvor man omtaler IS med respekt, forklarede han, at det er korrekt.

IS's erobring af landområder i Syrien er sket ved en blanding af væbnet kamp og frivillig valg fra lokalbefolkningen. Det vil nok primært være gennem væbnet kamp, men man skal huske, at på dette tidspunkt ved man, herunder lokalbefolkningen, ikke så meget om IS. I takt med, at de vinder mere og mere territorium og bliver mere og mere populære bliver de også set som en stærk forkæmper mod det syriske regime. Mange lokale tilsluttede sig IS, fordi man så IS som den organisation, som på daværende tidspunkt kunne skabe sikkerhed, tryghed, sikre dem adgang til vand, mad og lignende. Dette vedrører tiden efter april 2013, hvor de gik ind i Syrien.

Forespurgt hvor lang tid frem perioden strækker sig, om det er lige indtil IS kom i defensiven som følge af koalitionen angreb på dem eller noget, som stadig står på, forklarede han, at hvis IS fortsat kan bidrage med sikkerhed i et område, vil der stadig være mange lokale, som er villige til at acceptere IS's tilstedeværelse, men tendensen var primært i 2013 og starten af 2014. Efterhånden begyndte man at kende mere til identiteten af IS, hvilken brutalitet de havde gemt i sig og hvilke målsætninger, de havde for det samfund, de gerne ville opbygge. Det afskrækkede mange lokale. Med IS kom der mange krav jf. sharia; religiøs lovgivning. For mange civile blev IS noget, man var bange for.

Forespurgt hvordan forholdene blev for befolkningen på landjorden i de områder, som i 2013 og 2014 blev kontrolleret af IS, og forespurgt om de var underlagt IS på enhver tænkelig måde, forklarede han, at det afhænger lidt af, hvornår og hvor man snakker.

Hvis man snakker territorier, som virkelig er kontrolleret af IS, og ikke blot

områder, hvor de har en tilstedeværelse, implementerede de deres form for lovgivning fuldstændig ud over samfundet. Det skete nogle gange ved, at den nye lovgivning, når de havde erobret en by, blev læst op via radioen, eller der blev uddelt foldere. Det er en lovgivning, som styrer stort og småt – du må ikke ryge, ikke høre eller spille musik, ikke have din butik åben, når der er bøn. De havde det religiøse politi, som var den institution, der skulle sikre, at lovgivningen blev holdt. Indenfor husets fire vægge havde IS som enhver anden stat svært ved at holde øje, men ude i samfundet styrede de stort og småt.

Særligt hvis det var noget, som havde relevans for deres statsopbygningsprojekt, styrede de i grove træk stort og småt og havde en bestemmende indflydelse på alt i de kontrollerede områder. Det er rigtigt, at det råderum, lokalbefolkningen kunne agere indenfor i strid med IS's projekt, i strid med IS's tolkning af koranen, var ekstremt begrænset, hvis det overhovedet eksisterede.

Foreholdt at det er svært at forestille sig, at ting kan være til debat i IS og forespurgt, om det er et sted, hvor man godt kan diskutere udlægningen af koranen, eller om den fortolkning, som IS udlægger, er konsekvent, forklarede han, at den udlægning, IS har, er konsekvent. Det er klart, at der måske i IS's ledende råd er nogen personer, der godt kan debattere de her ting, men man kan ikke som befolkning stille spørgsmål ved den lovgivning eller fortolkning af religionen, der er.

Det er rigtigt, at det ikke vil have et positivt resultat, at den lokale imam eller lokale politiker stillede sig op og sagde "I tolker Koranen helt forkert, jeg synes den skal fortolkes sådan her". I IS kontrollerede områder er det ikke noget, som hedder en lokal imam, som ikke er IS. Hvis man arbejder som imam, det vil sige som forkynder af religion, som præst i det pågældende område, er man IS. De tillader ikke, at der er nogen, der på den måde arbejder med at forkynde religion offentligt, som ikke er styret af dem.

Forespurgt om man så formelt set er indlemmet i IS, eller om man godt kan være blot affilieret på en anden måde, f.eks. hvis man fungerer som religiøs forkynder, forklarede han, at medlemskab af IS er et meget diffust begreb. Der er vel relativt få, der officielt er medlem, men der er mange, der er en del af IS. De arbejder meget med, at man som større gruppe afgiver troskabsløfter, men om det betyder, at den enkelte fra gruppen er medlem, er svært at sige. Det er meget diffust. Hvis man arbejder med f.eks. religion i et IS kontrolleret område, kan man ikke gøre det uden, at IS fuldstændig har kontrol med, hvad der bliver sagt og med den tolkning af religionen, man propagerer. Det er utænkeligt. Det var nok ikke utænkeligt i 2013, hvor det stadig var en organisation, som var ved at udvikle sig og tage territorier. Fra foråret 2014 og frem var det utænkeligt, at man har så vigtig en samfundsopgave i den islamiske stat, uden at man fuldstændig er underlagt deres syn på tingene.

Forespurgt om det også omfatter, hvis man tager rundt og underviser folk i, hvordan man foretager rituelle afvaskninger, hvordan man forbereder fasten korrekt i henhold til Koranen, eller underviser børn i koranen generelt, forklarede han, at det også er indbefattet. De har et ministerium, som hedder ministeriet for missionering og moskeer, som har haft meget tæt kontrol med alt, som har med religion, forkyndelse af religion at gøre; om det er, at man har stået på prædikestolen om fredagen i en moske, eller om man har undervist i en træningslejr eller en lille landsby. Det er så vigtig en del af IS's identitet, at de på den måde kan styre den religiøse tolkning, der er i de områder, de kontrollerer. Det er noget, man har haft virkelig tæt kontrol med. Det gælder afgjort også, hvis man har haft opgaver med at forestå bønnerne i den lokale moske.

Han vil sige, at man godt kan være medlem af IS uden formelt set at have et medlemskort. Den måde, man vil vurdere det, er, hvorvidt en person arbejder for IS's projekt eller ikke. Medlemskort, pas og sådan noget er stille og roligt begyndt at blive introduceret, men det kan ikke bruges til at definere, om man er IS eller ej. Det er mere et tankesæt, og hvorvidt man overfører det tankesæt til praksis og arbejder for dem på den ene eller anden måde.

Det er korrekt forstået, at det er hans forklaring, at man, hvis man har opholdt sig i et område kontrolleret af IS og der har udført religiøse gerninger, ikke kan gøre det uden i en eller anden grad at være medlem af IS. Han tror heller ikke, at det kan gøres uden, at man i et eller andet omfang har afgivet troskabsløfte til kaliffen. Det er meget det, som IS selv bruger til at definere, om man er med i IS eller ej; om man har afgivet troskabsløfte til kaliffen. Det er noget, man arbejder med i islamisk historie, at man afgiver troskabsløfte enten til kaliffen eller til den militære eller politiske leder. Det er noget de militante islamistiske grupper arbejder meget med, at man afgiver løfte om, at man ser pågældende som leder og arbejder for vedkommende. Løftet, som altid er til den øverste leder i IS, kan aflægges til den lokale militære eller politiske leder.

I 2013, efter at IS var gået ind i Syrien, så man første gang, at folk fra Vesten rejste til Syrien for at tilslutte sig IS. Allerede fra 2011 kom folk til Syrien, men kunne da ikke tilslutte sig en gruppe med navnet IS, men kunne f.eks. tilslutte sig al-Nusra. Det var i april 2013, at IS gik ind i Syrien.

Når man fra Vesten fulgte begivenhederne i Syrien, var IS et navn, der begyndte at poppe op i april 2013. Man kan også finde artikler om, at ISI har ekspanderet til Syrien, men det er klart, at det først blev rigtig stort fra tidlig sommer 2013. I starten var det en lidt diffus størrelse, som man kendte som Al-Qaeda og IS i Irak, som havde et voldsomt ry, og var en organisation man holdt øje med.

Forespurgt om det også var i foråret 2013 eller først senere, at IS blev kendt

blandt islamister i Vesten, forklarede han, at de sådan set altid har været kendt i og med, at det tidligere var Al-Qaeda i Irak, som var en meget populær organisation blandt islamister også i Vesten. Men da de begyndte at erobre mere og mere territorium, begyndende i sommeren 2013, begyndte de at blive ufatteligt populære blandt militante islamister i Vesten, og det eksploderede fuldstændig 29. juni 2014, da de oprettede kalifatet. Han vil mene, at det i efteråret 2013 var alment kendt i Vesten, hvad IS var, hvad de stod for, og hvilket mål de havde. Der er ingen tvivl om, at folk i det islamistiske miljø ville have en god ide om, hvad IS var, netop fordi det er en organisation med en lang historik. Alle vidste, at det var et kalifat, de kæmpede for. Den almen lægmand i Vesten begyndte nok også da at vide, at IS var en gruppe, som hørte til på den absolutte ekstreme fløj. I efteråret 2013 var IS blandt islamister afgjort kendt for deres brutalitet og høje voldsparathed. Al-Qaeda i Irak har den mest brutale historie af alle militante islamistiske grupper. Mange civile, som fulgte krigen i Irak, vidste også dette. Man havde da netop eksempler på, hvordan de halshuggede folk, filmede det og sendte det på nettet. Den ekstreme voldsparathed var allerede noget, som karakteriserede IS fra dag 1, da de rykkede ind i Syrien.

IS tog fra starten alle ind. Modsat andre grupper havde IS den politik, at de stillede ingen spørgsmål, men tog alle ind. Andre grupper herunder Al-Qaeda affilierede grupper har været meget mere selektive. Det var ved IS ikke nødvendigt at have anbefaling, for at man kunne komme ind og kæmpe eller arbejde for dem, men gjorde det lettere. De har også haft nogle screeningsprocesser for at finde ud af, om vedkommende var spion eller en, de kunne stole på. Her har netop referencen været vigtig. Så har de nemt kunnet ringe til referencen og stille uddybende spørgsmål. Men det var ikke nødvendigt med reference for at kunne tilslutte sig IS.

Hvis man ville tilslutte sig IS i efteråret 2013, gjorde man typisk det, at man bestilte en billet til andet europæisk land og derfra bestilte en returbillet til Istanbul. Herfra tog man via f.eks. bus til den syriske grænse. I begyndelsen kunne man relativt nemt krydse grænsen, og herfra blev man mødt af folk, som kunne hjælpe, f.eks. folk fra IS eller FSA, så man kom til safehouses eller lejre, hvorfra man kunne tage videre. Det var da ikke så opdelt. Senere var det ofte sådan, at man, allerede når man befandt sig i Tyrkiet, havde en aftale med folk fra IS, som befandt sig i Syrien, og som tog over grænsen, mødte en og hjalp en til at krydse grænsen. Det har ændret sig i takt med, at sikkerheden blev højere og højere. I begyndelsen kunne det godt være afhængigt af omstændighederne, hvilken gruppe man endte i. Ideologi spillede på det tidspunkt måske ikke den store rolle. Det kom senere.

Gaziantep er en tyrkisk by lige nord for grænsen og var en typisk destination, man tog til og derfra arrangerede den sidste del af ens tur til Syrien. Ultimo 2013 var det stadig kompliceret at krydse grænsen, men spørgsmålet var, om man betalte en lokal smugler for det. Sådan foregik det i starten. Der var nogle tyrkiske og syriske smuglere, som ikke tilhørte nogen organisation,

men som blot tjente penge. Det udviklede sig til, at man, allerede når man var på den tyrkiske side, mødtes med folk fra den gruppe, man havde tænkt at tilslutte sig.

I perioden fra slutningen af 2013 og begyndelsen af 2014 kom man typisk til et safehouse. Hvordan det herefter foregik, var forskelligt. Der ankom så mange fra Vesten på dette tidspunkt, og det var måske ikke altid så struktureret.

Forespurgt om der sidst i 2013 og starten af 2014 var optagelsesprocedurer, forklarede han, at der har været de her velkendte IS dokumenter, som er blevet lækket. Det er et dokument, som man ved er udfyldt i hvert fald i perioden fra 2013 til slut 2014, når man er kommet til IS kontrolleret sted. Det har fungeret på mange måder. Ingen ved hvordan præcist. Der er for nogle folk, men ikke for alle, blevet udfyldt blanketter. Det er så stort et antal, der er rejst ind, at det forhold, at der ikke findes en fil på en, betyder ikke, at man ikke har været det pågældende sted.

Forespurgt om den formular eller medlemsliste, han taler om, er den, man kender på de ca. 5.000 navne, der også bliver kaldt for bl.a. Interpol-listen, og som på en eller anden måde er kommet koalitionen i hænde, forklarede han, at det er rigtigt.

Der har, når man er blevet optaget og godkendt hos IS, været nogle træningsforløb, før man kom ud at kæmpe. Det var også sådan i 2013, men det er blevet mere systematiseret efterhånden. Det har været forskelligt, hvor lang tid et træningsforløb har været, idet der er tilbudt forskellige kurser i de forskellige træningslejre, men et basiskursus har typisk haft et forløb på omkring 4 uger. Hvis man skulle have mere specialiseret træning, var man der i længere tid. Hvis IS så et lys i en person; at vedkommende måske ikke bare skulle ud at kæmpe med det samme, men gerne ville have, at man skulle blive noget mere, sagde man, at vedkommende skulle tage andre kurser. På grundkurset var der både religiøs undervisning og militær træning. Fysisk træning er også en del af det. Det er hans indtryk, at det afhænger af, hvad man skal lave for IS, om grundkurset var obligatorisk eller ej. Hvis man ikke skulle være kæmper, har man sikkert kunnet undgå den militære del af træningen. Der er eksempler på, at folk fra Vesten er rejst til Syrien og har bistået IS med ikke-kamprøller. Der er eksempler på, at man sagtens kan være en del af administrationen eller bistå med nogle af de sociale services. Der er i en video udsendt i slutningen af 2017 under navnet "Inside the Kalifate" bl.a. et afsnit, som handler om en australsk læge, der fortæller om, hvordan han arbejder på et IS hospital. Der er andre eksempler på udlændinge, som agerer som talsmænd eller arbejder i deres medieproduktion, hvor sprogkundskaber netop er væsentlig.

Forespurgt om man, hvis man som læge tilslutter sig IS, er lidt for værdifuld til at betjene et selvmordsbombebelte eller en kalashnikov, men i stedet bli-

ver brugt i sådan funktion, forklarede han, at det er korrekt. Det er noget, IS selv har fokuseret meget på, at de for at opbygge staten har behov for folk med faglig kompetence indenfor forskellige områder.

Hvis man er lærd ud i koranen er det også en kompetence, som i høj grad har en særlig værdi. Det ser man også i formularen, hvor det er et af spørgsmålene, om man er særlig trænet i religion og koranen. Det er spørgsmål 17 og viser, at IS har haft en interesse i at finde ud af, om folk har træning i at kunne forkynde religion. Efter en screeningsproces, hvor man finder ud af, om det de siger stemmer overens med IS fortolkning af religionen, er vedkommende oplagt kandidat til at fungere som religiøs underviser, imam. Det er noget, som IS i høj grad har haft brug for, idet de personer ikke i forvejen har eksisteret i Syrien, men typisk er kommet fra Saudi-Arabien, Qatar, Libyen, men der er også eksempler på vesterlændinge.

Forespurgt om det er korrekt forstået, at på samme måde som en læge vil en religiøs forkynder kunne bruges til andet end at betjene en kalashnikov, forklarede han, at det er korrekt. Det er som sagt en del af deres statsopbygning, som de ser som utrolig vigtig, at den religiøse side også er der. Folk med de rette kompetencer indenfor religiøse videnskaber har været meget eftertragtet for IS.

Man ved meget lidt om, hvem de enkelte imamer er i IS, men ved, at der er vesterlændinge f.eks. nogle amerikanere, som har haft en stor religiøs betydning for IS. Det er næsten utænkeligt, at der ikke har været vesterlændinge, som har fungeret som imamer, hvis de har haft de rette sproglige kundskaber. Man skulle helst kunne forkynde det på arabisk til de lokale. Der er selvfølgelig også bataljoner, mindre grupper, indenfor IS, som udelukkende består af fremmedkrigere, der taler andre sprog.

Officielt skal man som IS medlem ansøge gennem en blanket om at få lov til at rejse ud af området. En legitim årsag har været, at man selv eller ens nære pårørende er syg og har brug for behandling, der ikke kan leveres på et af de hospitaler, der styres af IS. Det har efter de lakkede eksemplarer på ansøgninger været den klassiske forklaring. Der er også nogle, som er flygtet, er blevet smuglet ud. Officielt kunne man ikke blot sige, at man havde fået nok og ville hjem.

Forespurgt om han har set eksempler på, at vesterlændinge er rejst til Syrien og har bosat sig i IS områder, men uden at de har haft nogen tilknytning til IS, forklarede han, at han ikke har hørt om sådanne tilfælde. Hvis man flytter derned for at leve under et islamisk samfund, og fordi man har hørt om IS, kommer man også dertil, fordi man vil bidrage med noget. Det er de typiske historier, man hører. Man har hørt om hele familier, der migrerer. Så tager de jo derned, fordi de er interesseret i det islamiske projekt og engagerer sig på den ene eller anden måde. Om de alle bliver kæmpere er ikke sikkert, men de er engageret i IS. IS har også fra dag 1 været presset på ressourcer, så det

handler om at aktivere alle de ressourcer, de kan. Derfor kan man heller ikke bare rejse dertil uden at bidrage.

I teorien, og særligt hvis man er lokal eller araber og på den måde ikke tiltrækker sig opmærksomhed, kan det godt tænkes, at man kunne bosætte sig i IS kontrolleret område uden tilladelse fra IS og uden at skulle bidrage til deres projekt på den ene eller anden måde. Hvis man er en, som tiltrækker sig opmærksomhed, har han svært ved at se, hvordan man vil kunne gøre det. F.eks. hvis man kommer som vesterlænding.

Som lokal syrer uden tilknytning til IS har det været muligt at rejse til og fra IS kontrolleret område uden tilladelse. Det har måske skiftet lidt fra periode til periode. Man har sikkert skullet betale noget afgift, når man har forladt området. Det afhænger også af, om det er Raqqa, som er IS' hovedby, eller en mindre landsby lidt perifært i kalifatet. Han vil gå ud fra, at det vil være forskelligt de to steder. I 2015, hvor krigen var intensiveret grundet den internationale koalition, var det vanskeligere at forlade et IS område uden tilladelse. Det gælder både lokalbefolkningen og udlændinge, men særligt udlændinge. IS blev i høj grad mere paranoide.

Foreholdt at tiltalte har forklaret, at også civile blev tilbageholdt og fængslet, fordi de forsøgte at forlade områderne, forklarede han, at det sagtens kan være sket. Det er ikke noget, han er stødt så meget på, men det kunne sikkert godt være tilfældet.

IS som organisation udviklede sig rigtig meget på rigtig kort tid. De var også forskellige alt efter hvilket område, man var i. Noget kan godt have været på en måde i april 2013 og på en anden måde i april 2015. Han vil vurdere, at der var mere IS-styring, hvis man var i en stor by, f.eks. Raqqa, end hvis man var i en lille landsby. Raqqa var der, hvor de havde deres hovedby og var et mere sensitivt sted.

Foreholdt at tiltalte har forklaret, at han levede i en landsby, at han levede sammen med de lokale og ind imellem var med til at lede bønnen i den lokale moske, og foreholdt at vidnet har forklaret, at IS havde placeret imamer alle steder, samt forespurgt om han med sikkerhed kan sige, at de også havde placeret deres folk i moskeerne ude på landet, forklarede han, at han ikke siger, at de har placeret imamer alle steder, men at de har enten placeret eller screenet dem. De har i hvert fald sikret sig, at det, de forkynder, er i overensstemmelse med det, IS går ind for. Gælder også i mindre landsbyer.

Fra 2014 og frem har han meget svært ved at se, at man kunne være imam i en landsbymoske uden at have aflagt troskabsløfte til IS. Der var mange hundrede moskeer i de IS kontrollerede områder på dette tidspunkt. Han ved ikke det præcise antal.

Forespurgt om han da kan sige, at IS havde kontrol med hver eneste, forkla-

rede han, at man må gå ud fra det i og med, at IS havde så rigid en struktur og netop deres ministerie, der styrede moskéer både i de større byer og lokalt, var så godt og tæt kontrolleret. Det var så vigtig en samfundsopgave for IS, at det vil være meget overraskende, hvis det ikke var tilfældet.

Han vil mene, at enhver imam har aflagt troskabsed enten direkte eller indirekte.

Foreholdt at man vel godt kunne lede en bøn uden at sige noget, som var i strid med det IS stod for, forklarede han, at det kunne man godt, men det var også en metode fra IS som organisation at sikre sig, at de har styr på de folk, som står og forkynder, hvad der for dem er meget vigtigt. At sikre sig at de har en loyalitet.

Foreholdt at tiltalte har forklaret, at han engang imellem ledede bønnen, og at bønnen er bønnen verden over, uden politik, således at forstå, man godt kunne lede bønnen uden nødvendigvis at skulle prædikede IS ideologi, forklarede han, at han er uenig, idet ideologi både bygger på noget politisk, og også på noget religiøst. Man kan godt have en apolitisk prædiken, men den vil altid være religiøs og i og med, at IS har en teologisk overbevisning som er forskellig, ikke bare fra mainstream islamistiske grupper, men også andre jihadistiske grupper, er det vigtigt for dem, at det, som bliver forkyndt, ned i detaljen stemmer med, hvad de synes. Selvom der ikke er politik i den, er der i hvert fald religion, og det er lige så vigtig for IS.

Tiltaltes forklaring om, at det, hvis man sagde noget, som IS ikke kunne lide, ville få konsekvenser, er også i overensstemmelse med det, vidnet siger.

Forespurgt om vidnets synspunkt er, at man skal være medlem, have sværget troskab til IS, for at kunne lede en bøn, forklarede han, at han har svært ved at forestille sig, at man, hvis man får lov til at bestride den post, det er at være imam, ikke har afgivet troskabsløfte til IS.

Foreholdt at der ikke nødvendigvis er tale om en person, der bestrider en post som imam, men om en person, der har et vist religiøst kendskab og derfor ind imellem leder en bøn, uden at man formelt er imam, forklarede han, at imam er en relativ diffus titel. Hvis man leder fredagsbønnen eller andre bønner engang, bliver man anset som imam.

Han definerer en imam som en, der på den ene eller anden måde er ansat til eller bestrider en post, hvor man forkynder et religiøst budskab. Man behøver ikke en særlig uddannelse, som det kendes fra andre religioner. Man kan være helt ufaglært, men vide en masse om religion. Går man op på prædikestolen en fredag i en moske, agerer man som imam den pågældende fredag. Fredagsbønnen er typisk ugens store bøn og en lidt længere bøn, som behandler nogle lidt vigtigere temaer, men der er ikke forskel på, om man leder denne bøn eller øvrige af ugens bønner. Man skal sikkert være dygtigere, men hvis

man får lov til at stille sig på en prædikestol i IS kontrolleret område, om det er om fredagen eller en anden dag, tror han, at man kan være ret sikker på, at der er en vis topstyring omkring det.

Han kender ikke alle moskeer i Syrien, men det er hans opfattelse ud fra sit kendskab til, hvordan IS har styret deres stat og særligt i forhold til det teologiske, har han meget svært ved at forestille sig, at IS ikke alle steder har kontrolleret, hvem man var eller har sagt. En moske kan også bare være et tilfældigt hus i en lille landsby, men IS har været styret meget tæt, særligt hvad dette område angår, og de har derfor vidst alle de steder, hvor der blev prædikeret et religiøst budskab. Og de har haft en interesse i at styre den diskurs, som blev prædikeret.

Foreholdt at tiltalte har forklaret, at han nogle gange stod for bønner i de forskellige moskeer, og at han var en del af lokalsamfundet og levede tæt på den civile syriske befolkning, forklarede han, at det kan godt passe.

Forespurgt hvordan vidnet da kan nå frem til den bundlinje, at han må være IS kontrolleret, forklarede han, at der er nogle historier omkring, hvordan IS har behandlet de imamer, der har udlagt tingene på en lidt anden måde. Derfor ved han, at der har været en nul-tolerance i forhold til at udlægge religionen både mere moderat, men også mere ekstremt end IS's officielle linje. Folk, imamer, er blev arresteret og henrettet. Man ved, at der fra kalifatets oprettelse i slut juni 2014, har været et enormt stringent opsyn med moskeer og med hvem, der har prædikeret i dem. Der har simpelthen været et ministerie, der har stået for dem. At det har været anderledes i perioden 2013 og start 2014 kan godt ske i nogle områder, men fra slut juni 2014 kan han nærmest ikke forestille sig, at det skulle være tilfældet.

Han har svært ved at tro, at man kan lede en bøn uden at komme på kant med IS, men samtidig uden at være medlem af IS eller svoret troskab til IS. De folk, som fungerer som imamer pågældende dag, skal på en eller anden måde repræsentere IS, og IS har jo folk ude i alle de forskellige landsbyer. Hvis de taler med vedkommende imam, men hører at han ikke er fra IS officielt, men kan høre, at han teologisk ligger tæt op ad organisationen, vil det ikke ligne noget af det, han kender efter at have læst mange tusinder sider af IS -materiale, om hvordan de agerer og tænker. Det ligner ikke dem ikke at ville fuldstændig topstyre så vigtig en position som en imam. Lige i forhold til at forkynde religion er det hans indtryk, at det også var sådan i de ikke tæt befolkede områder, i landsbyerne.

Foreholdt at tiltalte har forklaret, at moskeen, som han primært ledte bønner i, ikke var direkte kontrolleret af IS, at IS overlod det til befolkningen at stå for det, og at IS normalt dog ville bringe deres egen imam eller bruge en af soldaterne til at lede fredagsbønner, forklarede han, at det er fuldstændig utænkeligt, at IS efter juni 2014 ikke har kontrolleret en moske i IS kontrolleret område, om man snakker Raqqa eller en landsby. Han har aldrig været i

Syrien. Han tror på tiltaltes forklaring om, at der i Raqqa har været mere kontrol. Han afviser alligevel det andet, idet han har et relativt godt indtryk af, hvordan IS vurderer en moskes vigtighed, og om hvordan de generelt snakker om sådanne ting. Al forskning på området vil støtte op omkring det. Han har ikke læst noget sted, at IS har været lemfældig, eller har tilladt at en moske ikke var kontrolleret af IS. Måske der engang imellem har været en imam, som har fået lov at gæsteoptræde uden at have svoret troskab. Det er hans indtryk, at IS har haft fuldstændigt styr på, hvad der er blevet sagt, om det er mandag, tirsdag eller fredag.

Han bryder sig ikke om udtrykket medlem af IS. Det er for diffust, men han vil vurdere, at man, hvis man jævnlige har ledt bønnen andre dage end fredag har afgivet et troskabsløfte.

Foreholdt om det ikke var sådan, at alle, som boede i IS kontrolleret område var i fare, hvis de ikke spillede med på den så at sige, forklarede han, at man kan sige sådan. Der har nok været nogen i lokalbefolkningen, som ikke har været set som en trussel, fordi de ikke har bestridt nogen centrale poster. Man kunne ikke f.eks. som tilfældig gedevogter offentlig give udtryk for holdninger, som gik imod IS uden, at det havde konsekvenser. Man skulle i offentligheden rette ind. Det er rigtigt, at det gjaldt alle. Uanset om man var ham, der engang imellem ledte bønnen, eller man var en almindelig civil, havde det konsekvenser, hvis man i IS kontrolleret område talte IS imod.

Man ved ikke med sikkerhed, om alle krigere har udfyldt en blanket, men det er der noget, der kunne tyde på. At ikke alle har gjort det. Det er en begrænset periode, hvor blanketterne er blevet udfyldt, og der er så stort et antal folk, som i de år har tilsluttet sig IS. Blanketterne svarer i slet ikke til det antal. Man må også gå ud fra, at det har været en for stor administrativ opgave for nogen, som ikke har været trænet i at administrere det.

Det er rigtigt, at man, hvis man kom til et hus, hvor det var mere formaliseret, blev afhørt om, hvorfor man var der. Det er hovedreglen, at der blev udfyldt papirmateriale, hvis man skulle arbejde som kriger. Som han har forstået det ud fra den forskning, der har været på blanketterne, var der meget stor forskel på, hvordan der blev taget hånd om det. De folk, som stod for det, var uddannet på meget forskellige niveauer. Der har sikkert været huse, træningslejre hvor man har gjort det på en anden måde. Blanketterne består af 23 spørgsmål, hvor man skal svare på spørgsmål om sig selv, bl.a. hvad ens religiøse viden er, hvad man vil være; kæmper, selvmordsbomber eller stormtrop. Man skulle skrive, hvad man helst ville. Nogle steder er de blevet udfyldt for en. Nogle steder har man selv udfyldt dem. Nogle gange er der kun udfyldt få spørgsmål, nok pga. sproglige barriere. Der er store forskelle i, hvordan de er blevet udfyldt.

I hvert fald fra 2014 var det en prominent del af deres propagandamateriale, at IS søgte efter andre kompetencer end blot krigere, men det var et

spørgsmål på formularen, som er fra tidlig 2013. Han er måske først fra 2014 stødt på propaganda omkring det.

Man ved meget lidt om, hvem imamerne er i de IS kontrollerede områder. Det skyldes, at IS ikke har haft en interesse i at offentliggøre informationer om det. Man ved dog, hvem der har fungeret som imam i Raqqa.

Det er hans opfattelse, at IS i hvert fald fra sidste halvdel af 2014 havde ressourcer til at kontrollere de daglige aktiviteter i alle moskeer i de kontrollerede områder. Der er rigtig, rigtig mange moskeer og han har ikke været der, men efter at have fulgt IS i mange år, interaktion med andre forskere, som har fulgt IS i mange år og som har været der, litteraturen på området, at der fra kalifatets oprettelse, hvor de havde fået mange menneskelige ressourcer både fordi folk var rejst dertil, men også på grund af lokal støtte, er han ganske overbevist om, at IS havde ressourcer til at have en finger på pulsen i forhold til, hvad der skete af aktiviteter i moskeerne i IS kontrollerede områder.

Det har helt sikkert været en udfordring for IS at få imamer nok i 2014. Det har også været en del af den gruppe, som de opfordrede til at rejse til Syrien. Der kan derfor godt have været et behov for flere imamer. Det er ikke sikkert, at der alle steder har været en fast imam, men man kunne da rejse rundt, som også mange imamer gør.

Forespurgt om han mener, at der er forskel på de rituelle bønner, der bliver ledet af en imam eller en ad hoc imam, i en moske i en landsby i Syrien og en moske i Danmark, og forespurgt om bønnen ikke er den samme uanset hvor i verden, forklarede han, at der er mindre forskelle, bl.a. i forhold til hvordan man gør de forskellige ritualer, hvordan man står med armene og sådanne ting. Der er højst sandsynlig nogle ret tydelige forskelle af mindre karakter, men prædikenen er ikke den samme.

Foreholdt at tiltalte ikke har sagt, at han har prædikeret, men sagt, at han en gang imellem har ledet bønnen, og forespurgt om bønnen er forskellig, forklarede han, at bønnen ikke ned i detaljen er ens overalt. Der kan være forskelle i forhold til, hvornår man beder bønnen. Der er et tidsrum, man kan gøre det indenfor. IS vil være fortalere for, at man altid skal gøre det tidligt. Noget med hvordan man bevæger, står med armene. Det er en del af bønnen. Hvorvidt man kun må udføre bønnen bag en imam, man er enig med. Der er forskellige lovskoler indenfor islam. I en dansk moske vil man sige, at man måske ikke er 100 % enige med imamen, men at det er fint nok. Det vil man ikke tolerere i en IS moske.

Foreholdt at fadervor er den samme uanset, hvor man siger den, forklarede han, det er rigtig, men bønnen også er mere end det. Det, man siger, vil nok være det samme. Men bønnen er mere end bare det, man siger.

På de lokale sygehuse har der arbejdet lokale, altså syrere, som læger og sygeplejere. Det er ikke hans vurdering, at det for dem var et krav, at de havde svoret troskab til IS. Man kunne godt arbejde som sundhedspersonale i et IS kontrolleret område uden at være IS tilhænger.

Øvrige oplysninger:

Der har været oplæst uddrag af følgende dokumenter som bevis i sagen:

- X1's forklaring til retsbog af 16. januar 2017 fra Retten i Århus.
- X5's forklaring ifølge retsbøger fra januar og februar 2016 fra Central Criminal Court i London.
- Central Criminal Courts præmisser af 26. august 2016 vedrørende strafudmåling i sagen mod X5 .
- Erklæring af 8. februar 2018 fra Center for Terroranalyse, PET.
- Rapport af 23. august 2017 om oplysninger modtaget fra engelsk politi vedr. indholdet af IT-effekter tilhørende T og udlæst i forbindelse med kontrol af T i Manchester Lufthavn d. 21-11-2013.
- Rapport af 28. september 2017 om gennemgang af udlæsning af Samsung Galaxy mobiltelefon, som T var i besiddelse af ved stop i Manchester Lufthavn d. 21-11-2013.
- Rapport over gennemgangsløse koster JC/2/MS/2 (dansk oversættelse).
- Rapport af 2. oktober 2017 om gennemgang af udlæsning modtaget fra engelsk politi af Apple Macbook, som T var i besiddelse af ved kontrol i Manchester Lufthavn d. 21-11-2013.
- Rapport af 9. oktober 2017 om gennemgang af udlæsning modtaget fra engelsk politi af Apple Macbook, som T var i besiddelse af ved kontrol i Manchester Lufthaven d. 21-11-2013.
- Rapport af 24. oktober 2017 om gennemgang af udlæsning modtaget fra engelsk politi af Apple Macbook, som T var i besiddelse af ved kontrol i Manchester Lufthaven d. 21-11-2013.
- Rapport af 2016 om OSINT undersøgelse af netværk.
- Anmodning om international retshjælp af 21. februar 2017 fra Østjyllands Politi til de tyrkiske myndigheder.

- Brev af 7. november 2017 fra Generaldirektoratet for International Ret og Udenlandske Relationer, Tyrkiet, til Rigsadvokaten.
- Rapport af 1. november 2017 om dokument modtaget fra de engelsk myndigheder, hvoraf det fremgår, at X1 og "T" (T) har forbud mod at rejse ind i Storbritannien af hensyn til den nationale sikkerhed.
- Rapport af 15. januar 2017 om samtale d. 19-12-2016 kl. 00.17 mellem T og X6 transskriberet i fuld længde - dansk udgave.
- Rapport af 6. april 2016 om liste hvorpå danskere er anført som ISIL-krigere.
- Rapport af 15. marts 2018 om T , interpol listen.
- Rapport af 17. marts 2018 om estimeret antal af IS-krigere i 2014.
- Løbenummer 1750, listen og generaliekort for samme person fra General Administrationen for grænserne, ISIL (dansk oversættelse).
- Løbenummer 3578, listen og generaliekort for samme person fra General Administrationen for grænserne, ISIL (dansk oversættelse).
- Rapport af 31. oktober 2017 kort beskrivelse af forskellige sociale medier.
- Bilag V.1: Operation Claime Sequence of Events. Version 5b - All data. 15.08.2014.
- Bilag V.3: Sequence of Events. R v X5 .
- Rapport af 14. marts 2018 om besked fra T "T" til X5 d. 27.11.2013.
- Dom afsagt den 26. oktober 2017 af Retten på Frederiksberg.
- Dom afsagt den 4. oktober 2017 af Retten i Århus.
- Ordliste Op Claime - Counter Terrorism Policing North West (dansk oversættelse).

Tiltalte har under denne sag været frihedsberøvet fra den 16. januar 2017.

Retten's begrundelse og afgørelse

Retsgrundlag

Den principale tiltale angår dels straffelovens § 114c, stk. 3, som kriminalise-

rer at lade sig hverve til "at begå" terrorhandlinger jf. § 114, eller handlinger omfattet af § 114a, og dels § 114d, stk. 3, som kriminaliserer at lade sig træne, instruere eller på anden måde oplære til "at begå" sådanne handlinger. Begge bestemmelser blev indsat i straffeloven ved lov nr. 542 af 8. juni 2006.

Efter forarbejderne til § 114c (lovforslag nr. 217 af 31. marts 2006) sigtes der ved "hvervning" til at en person engageres, rekrutteres eller hyres til et bestemt formål, og det fremgår, at forbrydelsen i § 114, stk. 3, fuldbyrdes, når personen har accepteret at ville begå handlinger omfattet af § 114 og § 114a, f.eks. en eller flere ikke konkretiserede bombesprængninger.

Det fremgår af bemærkninger til § 114d, at bestemmelsen omfatter såvel teoretisk som praktisk undervisning, og at det er et krav, at de færdigheder, der oplæres i, kan være egnede til at begå handlinger omfattet af § 114 og § 114a, samt at der er tale om oplæring i konkrete færdigheder som f.eks. våbenbrug. Forbrydelsen fuldbyrdes, når den militære undervisning påbegyndes.

Bestemmelsen i § 114c, stk. 3, forudsætter således, at vedkommende hverves som "kæmper/kriger" og bestemmelsen i § 114d, stk. 3, forudsætter, at vedkommende trænes/instrueres/oplæres som "kæmper/kriger".

Den subsidiære tiltale angår straffelovens § 114e, som kriminaliserer den, "som i øvrigt fremmer virksomheden" for en person eller organisation, der begår eller har til hensigt at begå terrorhandlinger. Bestemmelsen fik sin nuværende formulering ved 2006-loven, men det fremgår af forarbejderne til loven, at bestemmelsen bygger på den dagældende § 114b, og at der - udover en udvidelse af bestemmelsens anvendelsesområde dels ved en henvisning til yderligere af de forudgående bestemmelser og dels ved medtagelse af fremme af enkeltpersoners virksomhed - ikke var tilsigtet ændringer i forhold til gældende ret. Dagældende § 114b blev indsat ved lov nr. 378 af 6. juni 2002. Det fremgår af forarbejderne (lovforslag nr. 35 af 13. december 2001), at bestemmelsen omfatter enhver form for støtte til terrororganisationer. I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser hedder det bl.a.:

" Bestemmelsen er ny og indeholder en udvidet medvirkensregel. Den omfatter enhver form for støtte til terrororganisationer eller til organisationer, der fremmer terrorhandlinger, selv om støtten ikke kan henføres til konkrete terrorhandlinger.

...

Medvirkensansvaret efter § 114 b begrænses af, at den pågældende person skal have forsæt til, at den gruppe eller sammenslutning, som støtten ydes til, har terrorvirksomhed som en del af sit generelle formål."

Af de almindelige bemærkninger fremgår bl.a.:

"Med bestemmelsen foreslås bistand til en terrororganisation i form af tilskyndelse, råd eller dåd kriminaliseret i vidt omfang. Som det udtrykkeligt

fremgår af bestemmelsen, kræves det imidlertid, at der er tale om en medvirken, som på en eller anden måde »fremmer« den kriminelle virksomhed.”

Der er efter rettens opfattelse dansk strafmyndighed efter bestemmelsen i straffelovens § 8, nr. 1.

Islamisk Stat, herunder Islamisk Stat i Irak og Levanten

Det fremgår af erklæringen af 8. februar 2018 fra Center for Terroranalyse, at den Islamiske Stat (IS) er en militant islamistisk gruppe, der primært er aktiv i Syrien og Irak, og som ideologisk tager udgangspunkt i det tidligere al-Qaeda i Irak, der i oktober 2006 skiftede navn til den Islamiske Stat i Irak (ISI). I april 2013 skiftede gruppen navn til den Islamiske Stat i Irak og Levanten (ISIL) og den 29. juni 2014 annoncerede gruppens talsmand etableringen af et islamisk kalifat med Abu Bakr al-Baghdadi, som kalif. Gruppen skiftede samtidig navn til den Islamiske Stat.

Efter oplysningerne om, hvorledes gruppen har været optaget på bl.a. FN's og EU's sanktionslister, oplysningerne om gruppens omfattende fordrivelser og angreb på forskellige etniske og religiøse befolkningsgrupper i området, og de oplyste eksempler på angreb og bortførelser fra andet halvår 2013, samt efter Østre Landsrets præmisser i anhedom af 31. marts 2017 (S-1922-16), lægger retten til grund, at IS (da ISIL) også i 2013 og de følgende år var en terrororganisation, som har begået handlinger som nævnt i straffelovens § 114 og § 114a.

Det lægges efter oplysningerne i erklæringen fra CTA samt efter vidnet V1's forklaring endvidere til grund, at IS ikke blot er en militant gruppe, men gennem årene har haft som erklæret mål at etablere en fysisk stat. Vidnet har forklaret, at netop analysen af, hvornår det skal ske, adskiller IS fra andre islamistiske grupper. Han har endvidere forklaret, at IS udmøntede deres ambition på landjorden, da man gik ind i Syrien i april 2013 og særligt fra primo 2014 ekspanderede territorielt, samt at statsdannelsen er baseret på strukturer, som kendes fra vesten, og med varetagelse af forskellige samfundsopgaver. Religionen er grundpillen i kalifatet, og IS har en særlig rigid og doktrinær tilgang til religion og har via det særlige ministerium for missionering og moskeer og det religiøse politi en meget tæt og topstyret kontrol med alt, hvad der har med religion og den deraf afledte lovgivning at gøre.

Sagens forhold

Det lægges efter bevisførelsen til grund, at tiltalte den 22. november 2013 fløj fra Manchester til Istanbul. Efter hans forklaring samt WhatsApp kommunikationen den 15. november 2013 mellem ham og X2 og kommunikationen den 23. november 2013 mellem tiltalte og X5 lægges det videre til grund, at tiltalte efter aftale med X2, som da ubestridt kæmpede for IS i Syrien, fra Istanbul tog til den tyrkiske grænseby

Gazientep, hvor han afventede at blive kontaktet, samt at han indenfor de næste dage blev smuglet over grænsen til Syrien. Han har forklaret, at han krydsede grænsen direkte til delvis IS kontrolleret område, at han var i et safehouse ved grænsen nogle dage, og at han herefter blev bragt til et sted, hvor IS holdt til, et hus eller en lagerbygning.

Tiltalte har videre forklaret, at han efter de første uger kom til en landsby i ørkenen, hvor X2, som da var såret efter at have været i kamp for IS, befandt sig, samt at tiltalte boede i denne landsby, indtil han i juli 2015 flygtede til Tyrkiet sammen med sin hustru, som var kommet til Syrien og landsbyen omkring 1 år efter ham. Han har forklaret, at byen lå i IS kontrolleret område og har om sin dagligdag forklaret, at han tog ud til andre mindre byer i området, underviste i koranen, islamiske studier og lærte folk, herunder børn, at læse og skrive, samt at han nogle gange stod for bønnen i de forskellige moskeer.

Tiltalte har afvist, at han modtog våbentræning i Syrien, at han var i en træningslejr og afvist, at han tilsluttede sig IS.

Der er i sagen ikke fremlagt et klart bevis for, at tiltalte har tilsluttet sig IS som kæmper/kriger. Der er modsat flere andre såkaldte Syrienkriger-sager, som har verseret i Danmark, ikke fremlagt en formular fra et IS kartotek, og der er ikke grundlag for at antage, at tiltalte fremgår af den såkaldte Interpol-liste. Der er ikke i den kommunikation, som er sikret af engelsk politi, eller andet sted fundet fotos af tiltalte eller opslag fra ham, som viser en krigerfunktion. Den aflyttede samtale den 19. december 2016 mellem tiltalte og X6 afslører ingen oplysninger om en krigerrolle. Der er forhold, som giver grundlag for en formodning om, at tiltalte kunne få en krigerfunktion. Hans venner, X2, X3 og X4, var således rejst godt en måned tidligere, og det er ubestridt og efter bevisførelsen også ganske klart, at de lod sig hverve som krigere for IS. Der blev endvidere på tiltaltes mobiltelefon, ipod, Macbook og eksterne harddisk, som blev beslaglagt, da tiltalte den 21. november 2013 forsøgte at udrejse, fundet litteratur, fotos og lydfiler, som viser sympati for voldelig Jihad, og som ifølge vidnet V3 forklaring må betegnes som ekstremistisk. X5, som også var en ven til tiltalte, har endvidere under sin egen sag i England, forklaret, at han troede, at tiltalte ville til og var i Syrien for at kæmpe. Det fremgår dog også af retsbogen af 19. november 2013, at X5 forklarede, at tiltalte ikke sagde til ham, hvad han ville foretage sig. Tiltaltes forklaring om, at han i forbindelse med rejsen til Syrien tog et kaldenavn; en kunja, kan meget vel som forklaret af vidnet V2 have haft til formål at sløre identiteten, men viser ikke nødvendigvis, at tiltalte havde en krigerfunktion. X2's opslag på Tumblr om brødrene, den fælles rejse og abu-Mumin som eneste tilbageværende bror viser heller ikke nødvendigvis, at tiltalte havde samme rolle i IS som X2.

Retten finder efter en samlet vurdering ikke med den sikkerhed, som er nød-

vendig til domfældelse i en straffesag, bevist, at tiltalte tilsluttede sig IS som kæmper. Det er således ikke bevist, at tiltalte har ladet sig hverve til at begå handlinger omfattet af straffelovens § 114 eller § 114a.

Vedrørende spørgsmålet om det er bevist, at tiltalte hos IS modtog militærtræning er tiltaltes sms den 27. november 2013 til X5 med ordlyden "Muaskar alyowm inshallah" et belastende bevis. Teksten er i rapport af 14. marts 2018 ved arabisk tolk oversat til "Lejr i dag med guds vilje" og tiltalte har om ordet "muaskar" først forklaret, at det betyder træningslejr. Han har senere forklaret, at det også kan betyde lejr eller et sted.

Retten har ikke fundet det bevist, at tiltalte lod sig hverve som kriger i IS, og det forhold, at tiltalte ikke var kontaktbar i perioden fra 27. november til 24. december 2013, kan skyldes, at han var frataget telefonen som følge af ophold ved et andet IS samlingssted som f.eks. modtagestationen ved lagerbygningen.

Herefter og henset til VI's forklaring om, at der blev tilbudt forskellige forløb, og at det nok afhang af, hvad man skulle lave for IS, om grundkurset, som indeholdt bl.a. militær træning, var obligatorisk, finder retten ikke, at det er bevist, at tiltalte modtog træning i våbenbrug mv. og derved lod sig træne, instruere eller på anden måde oplære til at begå handlinger omfattet af straffelovens § 114 eller 114a.

Tiltalte frifindes herefter for den principale tiltale.

Tiltalte har om sin baggrund for sin udrejse til Syrien forklaret, at han, da han var 17 år, blev praktiserende muslim. Han lærte koranen udenad i løbet af ca. 1 år, og det blev et langt stykke hen ad vejen styrende for, hvordan han levede sit liv. Han var salafist, og han og andre i gruppen i Manchester følte en pligt til som troende muslim at udvandre og leve i et samfund med muslimsk overbevisning. Han tog ikke primært af sted for at hjælpe det syriske folk, men fordi hans tro pålagde ham det.

Herefter og efter bevisførelsen i øvrigt, herunder kommunikationen den 7. oktober 2013 kl. 15.16 – 15.33 mellem X4 og X7 og tiltaltes forklaring om sin internetsøgning den 15. november 2013 på IS lederen Abu Bakr al-Baghdadi samt tiltaltes udtalelser under samtalen den 19. december 2016 med X6 herunder om, hvorledes dawla tryllebandt og hjernevaske, at han mest talte med X2 om sin begyndende tvivl, samt at han, efter at IS løslod ham fra fængslet, men ikke lod ham rejse væk, bare var som et almindeligt menneske, lægger retten til grund, at tiltalte bevidst valgte at blive bragt til en IS modtagestation og bevidst valgte at opholde sig i IS kontrolleret område under sit ca. 20 måneder lange ophold i Syrien. At det netop blev Syrien, som på daværende tidspunkt var i borgerkrig, og netop blev IS, hvis ideologiske mål omfatter et nutidigt kalifat, kan efter rettens opfattelse herefter kun skyldes, at tiltalte ønskede at bidrage i den statsopbyg-

ningsproces, som IS i løbet af 2013 havde sat i gang i Syrien. VI's

forklaring om, at det er vedkommendes tankesæt, og hvorvidt man overfører tankesættet til praksis og arbejder for organisationen på den ene eller anden måde, som indikerer, om man har tilsluttet sig IS eller ej, støtter denne opfattelse.

Tiltalte har forklaret, at han, da man ved IS lagerbygningen fandt ud af, at han kunne koranen udenad, underviste nogen. Ifølge afhøringsrapporten forklarede tiltalte den 25. januar 2017 til politiet, at han underviste i koranen, indtil han fik kørelighed. Som anført ovenfor har tiltalte endvidere forklaret, at han herefter i IS kontrolleret område underviste i koranen, islamiske studier og lærte folk at læse og skrive, samt at han nogle gange stod for bønner i de forskellige moskeer.

Sådanne funktioner, opgaver eller arbejder med religion og undervisning må efter rettens opfattelse antages at være relativt væsentlige i enhver samfundsopbygning, men særlig vigtige i IS kalifatet.

Herefter og efter VI's forklaring om religionens betydning for IS, organisationens rigide, tekstnære og totalt styrede udlægning af koranen, den meget tætte kontrol med alt, som har med religion at gøre, nul-tolerancen for afvigende holdninger indenfor netop dette samfundsfelt, finder retten, at tiltalte ved at rejse til Syrien og blive modtaget af IS og herefter i IS kontrolleret område at forestå koranundervisning og ved som bønneleder at have fungeret som imam i moskeer har tilsluttet sig IS og bidraget til at opretholde, bevare og konsolidere IS's position og fremme organisationens aktiviteter.

Efter tiltaltes teologiske og ideologiske overbevisning på daværende tidspunkt sammenholdt med VI's forklaring om IS's historie og popularitet blandt militante islamister i Vesten i 2013, er det ubetænkeligt at lægge til grund, at tiltalte, allerede før han rejste til Syrien, kendte til IS og organisationens terrorhandlinger.

Tiltalte er med den begrænsning, at det ikke findes bevist, at han deltog i træningslejr, herefter skyldig i den subsidiære tiltale.

De skærpede strafferammer i § 114e, 2. og 3. pkt. blev indsat ved lov nr. 642 af 8. juni 2016 og skal jf. straffelovens § 3, stk. 1, således ikke anvendes ved straffastsættelsen.

Straffen fastsættes til fængsel i 4 år, jf. straffelovens § 114e, 1. pkt.

Retten har lagt vægt på, at tiltalte som koranlærer og imam på den ene side ikke har været tæt på de egentlige terrorhandlinger, men på den anden side har udfyldt en anden meget vigtig rolle for IS og har gjort dette i godt 1 ½ år.

Der er hjemmel i udlændingelovens § 24, nr. 1, jf. § 22, nr. 6, til at udvise tiltalte. Tiltalte, som kun har opholdt sig i Danmark siden september 2016, har ingen særlig tilknytning til Danmark. Herefter og efter grovheden af den begåede kriminalitet er udvisning med indrejseforbud for bestandig jf. lovens § 32, stk. 2, nr. 5, ikke i strid med EU's opholdsdirektiv. Påstanden om udvisning tages derfor til følge.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T straffes med fængsel i 4 år.

Tiltalte udvises af Danmark med indrejseforbud for bestandigt.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Lisbeth Christensen
dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEN I ESBJERG, den 27. marts 2018

Lene Schultz-Nielsen
kontorfuldmægtig